

**სს „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“
კონსოლიდირებული ფინანსური
ანგარიშგება**

*2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
საანგარიშგებო წლისათვის*

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნასთან ერთად

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს თარგმანს ინგლისური ორიგინალიდან

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....4
 მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....5
 სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....6
 კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....7
 ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება.....8

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა 9
 2. შედგენის საფუძველი 10
 3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა..... 10
 4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები 26
 5. ფული და ფულადი ექვივალენტები.....28
 6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 28
 7. კლიენტებზე გაცემული სესხები 29
 8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები.....31
 9. ძირითადი საშუალებები 33
 10. არამატერიალური აქტივები..... 34
 11. საინვესტიციო ქონება..... 35
 12. გადასახადები 35
 13. სხვა გაუფასურების რეზერვები..... 37
 14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები..... 37
 15. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ 38
 16. ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე..... 38
 17. სხვა ნასესხები სახსრები..... 39
 18. სუბორდინირებული სესხი..... 40
 19. კაპიტალი 40
 20. პირობითი ვალდებულებები 41
 21. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან..... 42
 22. მოგება გაყიდვიდან რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის მოგება-
 ზარალში ასახვით და სხვა შემოსავალი..... 43
 23. სხვა შემოსავალი..... 43
 24. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი 43
 25. რისკების მართვა 44
 26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება 51
 27. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 57
 28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები..... 58
 29. კაპიტალის ადეკვატურობა..... 61
 30. მოვლენები ანგარიშგების თარიღის შემდგომ..... 62

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა

სს ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)-ს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ ჩავატარეთ სს ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)-ს და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში “ბანკი”) თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი. კერძოდ კი 2009 წლის 31 დეკემბრით არსებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგების, კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგების აუდიტი ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, აგრეთვე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სხვა განმარტებითი შენიშვნების მიმოხილვა.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე. ასეთი პასუხისმგებლობა გულისხმობს: უნებლიე თუ განზრახ დაშვებული არსებითი უზუსტობების გარეშე შედგენილი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენის მიზნით შიდა კონტროლის მექანიზმების შემუშავებას, დანერგვასა და განხორციელებას; შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის შერჩევასა და გამოყენებას და ისეთი სააღრიცხვო შეფასებების შემუშავებას, რომლებიც მისაღებია კონკრეტული ვითარებისთვის.

აუდიტორების პასუხისმგებლობა

ჩვენ ვალდებულნი ვართ, ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოვთქვათ მოსაზრება აღნიშნულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტები მოითხოვს ეთიკური ნორმების დაცვას, აგრეთვე აუდიტის დაგეგმვასა და ჩატარებას იმგვარად, რომ უზრუნველყოფილ იქნას გარანტია, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს მნიშვნელოვან უზუსტობას.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების ჩატარებას, რომლებიც გამომწვევია მტკიცებულების მოპოვებაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი თანხებისა და მონაცემების თაობაზე. შერჩეული მეთოდოლოგია დამოკიდებულია აუდიტორთა მოსაზრებაზე, მათ შორის, არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასების თაობაზე, მიუხედავად იმისა, იქნება მსგავსი უზუსტობა დაშვებული უნებლიეთ თუ განზრახ. იმისათვის, რომ შეიმუშაოს ვითარებისა და გარემოების შესაფასების პროცედურები, რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის არსებულ მექანიზმებს, რომლებიც ქმნის შესაბამის პირობებს ორგანიზაციის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აღნიშნულის მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობაზე. ხსენებული პროცედურები გულისხმობს ორგანიზაციის შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შეფასებას. აუდიტი ასევე მოიცავს ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკისა და სააღრიცხვო შეფასებების სისწორისა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შემოწმებას, ისევე როგორც მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული რწმუნება საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს აუდიტორული დასკვნის წარდგენისათვის.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2009 წლის 31 დეკემბრისათვის, ფინანსური შედეგებისა და ფულადი ნაკადების ჩათვლით ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

26 აპრილი, 2010

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2009	2008
აქტივები			
ფული და ფულის ექვივალენტები	5	60,972	46,730
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	5,557	7,207
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	255,431	325,770
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები:	8		
გასაყიდად არსებული		113	1,389
დაფარვის ვადაზე ფლობილი		9,445	
ძირითადი საშუალებები	9	30,043	31,645
არამაგერიალური აქტივები	10	509	256
საინვესტიციო ქონება	11	13,925	1,540
მიმდინარე მოგების გადასახადის აქტივები	12	286	603
გადავადებული მოგების გადასახადის აქტივები	12	6,139	4,771
სხვა აქტივები	14	1,191	623
სულ აქტივები		383,611	420,534
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	15	87,555	114,595
ვალდებულებები მეზანაბრეთა წინაშე	16	153,052	153,263
სხვა ნასესხები სახსრები	17	81,338	99,084
სუბორდინირებული სესხი	18	20,494	20,254
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულებები	12	2	-
სხვა ვალდებულებები	14	5,409	5,292
სულ ვალდებულებები		347,850	392,488
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	19	104,543	86,356
ქონების გადაფასების რეზერვი	19	1,969	5,692
აკუმულირებული მარალი		(70,751)	(64,002)
სულ კაპიტალი		35,761	28,046
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		383,611	420,534

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაცემად ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ

ირაკლი ჩახნაშვილი

მთავარი იუდალგრას მოადგილე

თანდართული შენიშვნები (გვ.9-62) წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

მოგება-ზარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2009	2008
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები		57,312	57,640
ფული და ფულის ექვივალენტები		147	2,718
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		104	151
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		32	823
		<u>57,595</u>	<u>61,332</u>
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(20,800)	(20,921)
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე		(11,232)	(12,843)
ვალდებულებები საქართველოს ეროვნული ბანკის წინაშე		(6)	(24)
		<u>(32,038)</u>	<u>(33,788)</u>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		25,557	27,544
სესხის გაუფასურების რემერვი	7	(13,290)	(72,748)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი/ (ხარჯი) სესხის გაუფასურების შემდგომ		<u>12,267</u>	<u>(45,204)</u>
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	21	2,691	3,482
წმინდა მოგება/(ზარალი) უცხოური ვალუტიდან:			
- ვაჭრობიდან		3,637	4,356
- საკურსო სხვაობებიდან		(23)	776
მოგება გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან		14	-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურება	8	(1,076)	-
მოგება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მოგება-ზარალში ასახვით	22	-	38,342
სხვა შემოსავალი	23	3,303	1,652
არასაპროცენტო შემოსავალი		<u>8,546</u>	<u>48,608</u>
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები	24	(16,711)	(17,108)
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 10	(2,357)	(2,514)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	24	(9,154)	(10,708)
სხვა გაუფასურება და რემერვები	13	(745)	(3,326)
არასაპროცენტო ხარჯი/ზარალი		<u>(28,967)</u>	<u>(33,656)</u>
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(8,154)	(30,252)
სარგებელი მოგების გადასახადიდან	12	815	1,825
წლის ზარალი		<u>(7,339)</u>	<u>(28,427)</u>

თანდართული შენიშვნები (გვ. 9-62) წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	შენიშვნები	2009	2008
წლის ბარალი		(7,339)	(28,427)
სხვა სრული შემოსავალი:			
შენობა-ნაგებობების გადაფასება	9	(3,686)	-
სხვა სრული შემოსავლის კომპონენტებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადი	12	553	-
წლის სხვა სრული წმინდა შემოსავალი		(3,133)	-
სულ წლის სრული შემოსავალი		(10,472)	(28,427)

თანდართული შენიშვნები (გვ. 9-62) წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	საწესდებო კაპიტალი	ქონების გადაფასების რეზერვი	აკუმულირებული ზარალი	სულ კაპიტალი
2007 წლის 31 დეკემბერი	65,082	5,824	(35,707)	35,199
სულ წლის სრული შემოსავალი			(28,427)	(28,427)
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		(126)	126	-
ქონების გადაფასების რეზერვის გადაგანა				
ქონების გაყიდვის შედეგად, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		(6)	6	-
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 19)	21,274			21,274
2008 წლის 31 დეკემბერი	86,356	5,692	(64,002)	28,046
სულ წლის სრული შემოსავალი		(3,133)	(7,339)	(10,472)
გადაფასების რეზერვის ცვეთა, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		(124)	124	-
ქონების გადაფასების რეზერვის გადაგანა				
ქონების გაყიდვის შედეგად, მოგების გადასახადის გათვალისწინებით		(466)	466	-
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (შენიშვნა 19)	18,187			18,187
2009 წლის 31 დეკემბერი	104,543	1,969	(70,751)	35,761

თანდართული შენიშვნები (გვ. 9-62) წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების კონსოლიდირებული ანგარიშგება

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათასი ლარი)

	შენიშნე ბი	2009	2008
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		55,682	60,863
გადახდილი პროცენტი		(31,822)	(39,614)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო მოსაკრებელი		3,652	4,637
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო მოსაკრებელი		(1,237)	(1,190)
უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ მოგებას გამოკლებული მარალი		3,637	4,393
სხვა მიღებული შემოსავალი		3,320	39,918
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(16,224)	(16,542)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(7,576)	(11,405)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		9,432	41,060
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა მრდა/(კლება)</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		1,650	13,221
კლიენტებზე გაცემული სესხები		47,129	(53,433)
სხვა აქტივები		(74)	(1,554)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა მრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(26,382)	(36,957)
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე		(1,209)	(68,881)
სხვა ვალდებულებები		(1,334)	(100)
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში) საშემოსავლო გადასახადით დაბეგრამდე		29,212	(106,644)
გადახდილი საშემოსავლო გადასახადი		-	1,202
წმინდა ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში)		29,212	(105,442)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		(9,428)	(54)
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან და გამოსყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		214	-
ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	9, 10	(6,105)	(2,289)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		603	-
საინვესტიციო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		50	-
საინვესტიციო ქონების შესყიდვა		(1,098)	63
ნაღდი ფული საინვესტიციო საქმიანობიდან/(საქმიანობაში)		(15,764)	(2,280)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის გამოშვებიდან მიღებული შემოსავალი	20	18,187	21,274
სხვა ნასესხები სახსრებიდან მიღებული შემოსავალი		9,272	61,707
სხვა ნასესხები სახსრების დაფარვა		(26,676)	(7,711)
წმინდა ნაღდი ფული საფინანსო საქმიანობიდან		1,148	75,270
ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე საკურსო სხვაობის ცვლილების გავლენა		11	52
ფულისა და ფულის ეკვივალენტების წმინდა მრდა		14,242	(32,400)
ფული და ფულის ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისი	5	46,730	79,130
ფული და ფულის ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლო	5	60,972	46,730

თანდართული შენიშვნები (გვ. 9-62) წარმოადგენს წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათასი ლარი)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“ (შემდეგში მოხსენიებული როგორც “ბანკი”) არის სათავი საწარმო ჯგუფისა „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“ (შემდეგში მოხსენიებული როგორც “ჯგუფი”). ბანკი საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად სააქციო საზოგადოებად ჩამოყალიბდა 1995 წლის 7 აპრილს „გაერთიანებული ქართული ბანკის“ სახელით. 2006 წლის 7 დეკემბერს ბანკმა შეიცვალა სახელი და ეწოდა „ვითიბი ბანკი (ჯორჯია)“. ბანკს გააჩნია მისი საქმიანობის განხორციელებისათვის საჭირო საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდეგში მოხსენიებული როგორც “სებ“-ი, საქართველოს ცენტრალური ბანკი) მიერ გაცემული ზოგადი საბანკო ლიცენზია, რომელიც მას მიენიჭა 1995 წლის 19 მაისს. ბანკის ძირითად აქციონერს წარმოადგენს VTB Bank OJSC. VTB Bank OJSC და მისი შვილობილი კომპანიები ერთობლივად ქმნიან ვე-გე-ბე ჯგუფს („ვე-გე-ბე ჯგუფი“).

ბანკი იღებს დეპოზიტებს მოსახლეობისგან და ვასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს საეალეო გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს საბანკო მომსახურებას. ბანკის სათაო ოფისი მდებარეობს თბილისში, საქართველოში. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს აქვს 14 ფილიალი (5 მათგან თბილისში) და 12 სერვის ცენტრი. ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, ჭანჭავაძის ქ. 14.

შვილობილი კომპანიები

შპს. „ქართული საფონდო კომპანია“ წარმოადგენს ბანკის შვილობილ საწარმოს. მისი საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 11 ათას ლარს და 100%-ით ეკუთვნის ბანკს. კომპანია მოღვაწეობს როგორც საბროკერო აგენტი.

„ჯითი +“ წარმოადგენს ბანკის შვილობილ საწარმოს. მისი საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 0.2 ათას ლარს და 100%-ით ეკუთვნის ბანკს. კომპანია ფლობს თბილისში მოქმედ გენისის კორტებს.

აქციონერები

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შემდეგი აქციონერები ფლობდნენ მიმოქცევაში გაშვებული ბანკის აქციების 2%-ზე მეტს.

სხვა აქციონერები ინდივიდუალურად ფლობდნენ მიმოქცევაში გაშვებული ბანკის აქციების 2%-ზე ნაკლებს.

აქციონერი	2009 %	2008 %
VTB Bank OJSC	87.38	77.57
ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD)	7.39	8.95
Lacarpa Enterprises Limited	2.94	3.56
ანგონ ინგოროყვა	-	3.57
ზაზა სიორიძე	-	3.56
სხვა	2.29	2.79
სულ	100.0	100.0

VTB Bank OJSC წარმოადგენს ბანკის სათავი საწარმოს. VTB Bank OJSC-ს ძირითად აქციონერს და ვე-გე-ბე ჯგუფის უმსხვილეს მაკონტროლებელ მხარეს წარმოადგენს რუსეთის ფედერაცია, რომელიც მოქმედებს ქონების ფედერალური სააგენტოს მეშვეობით და 2009 წლის 31 დეკემბრისთვის ფლობს ვე-გე-ბე-ს გამოშვებული და ბრუნვაში გაშვებული აქციების 85.5%-ს. (2008 – 77.5%).

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის სამეთვალყურეო და ღირეექტორთა საბჭოს წევრები არ ფლობენ ბანკის აქციებს, გარდა ბნ. ზაზა სიორიძისა (სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე) და ბნ. ანგონ ინგოროყვასი (სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე).

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის თანამშრომელთა რაოდენობა შეადგენდა 739-ს. (2008: 796).

(ათასი ლარი)

2. შედგენის საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდეგში მოხსენიებული როგორც „ფასს“) შესაბამისად, რომლებიც მოიცავს ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (შემდეგში მოხსენიებული როგორც „ფაისკ“) სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს, ასევე ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებს („ბასს“) და მუდმივმოქმედი კომიტეტის ინტერპრეტაციებს (შემდეგში მოხსენიებული როგორც „იმკ“) იმ ინტერპრეტაციებს, რომლებიც ძალაშია.

მარეგულირებელი მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ბანკს საქართველოს საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობისა და დაკავშირებული ინსტრუქციების შესაბამისად ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოეთხოვება ლარში. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება ეფუძნება ბანკის ფასს-ის შესაბამისად კორექტირებულ და რეკლასიფიცირებულ ბუღალტრული აღრიცხვის ჩანაწერებს.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განმარტებულია ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკაში ქვემოთ. მაგალითად, ვასაყიდად განკუთვნილი ფასიანი ქაღალდები, ისევე როგორც მიწა და შენობა-ნაგებობები, აღრიცხება სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული. ანგარიშგება ლარშია წარმოდგენილი, რადგან ბანკის ფინანსური ოპერაციების უმეტესობა შესრულებულია აღნიშნულ ვალუტაში. ოპერაციები სხვა ვალუტაში აღრიცხულია როგორც უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები.

ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას აღწერილია ქვემოთ. აღნიშნული პოლიტიკა თანმიმდევრულად გამოიყენებოდა წარმოდგენილ პერიოდში, თუ სხვაგვარად არ იქნა მითითებული, გარდა ცვლილებებისა სააღრიცხვო პოლიტიკაში, რომლებიც აღწერილია მესამე შენიშვნაში ქვემოთ.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს დაშვებებსა და შეფასებებს, რომელთაც გავლენა აქვთ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე. აღნიშნული დაშვებები ეფუძნება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის არსებულ ინფორმაციას. შესაბამისად, ფაქტობრივი შედეგები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ამ დაშვებებისგან.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

წლის განმავლობაში ბანკმა მიიღო შემდეგი ახალი ფასს სტანდარტები და მათი ცვლილებები. ძირითადი ცვლილებების შედეგები იხილეთ ქვემოთ:

გაუმჯობესებები ფასს-ში

2008 წლის მაისში ბასსს-მ გამოუშვა ფასს-ის შესწორებები, რომლებიც გამომდინარეობენ ბასსს-ს წლიური გაუმჯობესების პროექტიდან. ისინი შეიცავენ მრავალ ინდივიდუალურ ბასს-ის სტანდარტებთან დაკავშირებულ შესწორებას, რომლებიც წარმოადგენენ როგორც გერმინოლოგიურ ან სარედაქციო, ასევე ბუღალტრული წარდგენის აღიარებისა ან გაანგარიშების წესების ცვლილებებს. შესწორებების უმრავლესობა ძალაში შედის 2009 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისთვის. დაშვებულია ასევე უფრო ადრეული მიღებაც. 2008 წლის მაისში გამოსულ „ფასს-ის გაუმჯობესების“ შესწორებებმა არავითარი გავლენა არ მოახდინეს ბანკის ბუღალტრულ პოლიტიკასა, ფინანსურ მდგომარეობასა თუ მის საქმიანობაზე, როგორც აღწერილია ქვემოთ.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ბასს 1 ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა (კორექტირებული)

კორექტირებული ბასს 1 გამოშვებულ იქნა 2007 წლის სექტემბერში და ძალაში შევიდა 2009 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. ეს შესწორებული სტანდარტი მოითხოვს მფლობელისა და არამფლობელის მიერ კაპიტალში განხორციელებული ცვლილებების განცალკევებას. კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება შეიცავს მხოლოდ მფლობელთან გრანზაქციების დეტალებს. არამფლობელთან დაკავშირებული კაპიტალში ცვლილებები წარმოდგენილია ერთ საზად. ასევე სტანდარტს შემოაქვს სრული შემოსავლის ანგარიშგება: ის წარმოადგენს აღიარებული შემოსავლისა და ზარალის ყველა პუნქტს ერთ ან ორ ერთმანეთთან დაკავშირებულ შემაჯამებელ ანგარიშგებაში. შესწორებული სტანდარტის მიხედვით უნდა იქნეს გამჟღავნებული სრული შემოსავლის თითოეული კომპონენტის მოგების გადასახადის ეფექტი. დამატებით, ორგანიზაციამ უნდა წარმოადგინოს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება ყველაზე ადრეულ შესაძარისი პერიოდის მდგომარეობით, ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგროსპექტიული კორექტირების ან რეკლასიფიკაციის შემთხვევაში.

ბანკმა გადაწყვიტა წარმოადგინოს სრული შემოსავალი ორ ცალკეულ ანგარიშგებად: კონსოლიდირებული მოგება-ზარალისა და კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგების სახით. ბანკს არ წარმოუდგენია კორექტირებული შესაძარისი კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება ყველაზე ადრეულ შესაძარისი პერიოდზე, ვინაიდან მას რეგროსპექტიულად არ მიუღია ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკა და არ განუხორციელებია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მუხლების რეგროსპექტიული რეკლასიფიკაცია.

ფასს 7 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 7-ის შესწორებები 2009 წლის მარტში გამოცემულ იქნა რეალური ღირებულების და ლიკვიდურობის გამჟღავნების გასაუმჯობესებლად. რეალურ ღირებულებასთან დაკავშირებული შესწორებები მოითხოვს რეალური ღირებულების გამჟღავნებას სამი დონის იერარქიით, კლასების მიხედვით ყველა რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური ინსტრუმენტისათვის. შესწორებები ასევე მოითხოვს იერარქიის დონეებს შორის ცვლილებების ასახვასა და რეალური ღირებულებით ასახული მესამე დონის იერარქიასთან დაკავშირებულ დეტალურ გამჟღავნებას. შესწორებები ცვლის ლიკვიდურობის გამჟღავნების მოთხოვნებს წარმოებულ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებულ გარიგებებსა და ლიკვიდურობის მართვისთვის გამოყენებული აქტივებისათვის. შესაძარისი ინფორმაცია არ იყო გამჟღავნებული, როგორც ამას უშვებს ცვლილების გარდამავალი დებულებები.

ბასს 23 სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები (კორექტირებული)

კორექტირებული ბასს 23, სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები გამოცემულ იქნა 2007 წლის მარტში და ძალაში შედის 2009 წლის 1 იანვრის შემდგომი ფინანსური პერიოდებისათვის. სტანდარტი კორექტირებულ იქნა იმისათვის, რათა მოითხოვოს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯების კაპიტალიზაცია მაშინ, როდესაც ამგვარი დანახარჯები დაკავშირებულია განსაკუთრებულ აქტივთან. განსაკუთრებული აქტივი ისეთი აქტივია, რომლის გამოყენებისთვის ან რეალიზაციისთვის მოსამზადებლად დროის გარკვეული პერიოდი მოითხოვება. გარდამავალი მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკმა მიიღო სტანდარტი სამომავლო ცვლილების სახით. 2009 წლის 1 იანვრამდე არსებული და ხარჯად აღიარებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები არ შეცვლილა.

ბასს 24 “დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები” (კორექტირებული)

2009 წლის ნოემბერში გამოშვებული კორექტირებული ბასს 24 ამარტივებს განმარტებითი შენიშვნების მოთხოვნებს სამთავრობო ორგანიზაციებთან დაკავშირებული საწარმოებისათვის და გაწერს დაკავშირებული მხარის განმარტებას. წინა პერიოდში, საწარმო, რომელიც ექვემდებარებოდა სამთავრობო ორგანოების კონტროლს ან განიცდიდა მნიშვნელოვან გავლენას მათი მხრიდან, ვალდებული იყო წარმოედგინა ინფორმაცია ყველა ოპერაციამზე ანალოგიური კონტროლის ქვეშ მყოფ სხვა საწარმოებთან. კორექტირებული სტანდარტი მოითხოვს ამგვარი ოპერაციების განმარტებას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი არსებითია ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად. კორექტირებული ბასს 24 ძალაშია 2011 წლის 1 იანვრის შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. დასაშვებია უფრო ადრეული მიღებაც.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ბასს 32-ის - “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” და ბასს 1 - “ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა”
ცვლილებები - წინასწარი დაფარვის პირობით გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები და ლიკვიდაციისას
წარმოშობილი ვალდებულებები

აღნიშნული ცვლილებები გამოშვებულ იქნა 2008 წლის თებერვალში და ძალაში შევიდა 2009 წლის 1 იანვრის
შემდგომი წლიური პერიოდებისათვის. ცვლილებები მოითხოვს წინასწარი დაფარვის პირობით გამოშვებული
ფინანსური ინსტრუმენტების, რომლებიც საწარმოსთვის ნარჩენ პროცენტს წარმოადგენენ, კაპიტალად
კლასიფიცირებას, თუ ისინი გარკვეულ პირობებს აკმაყოფილებენ. აღნიშნულ ცვლილებებს ბანკზე გავლენა
არ მოუხდენია.

ფასს 2-ის “წილობრივი გადახდა” ცვლილებები - ძალაში შესვლის პირობები და გაუქმება

ფასს 2-ის ცვლილებები გამოშვებულ იქნა 2008 წლის იანვარში და ძალაში შედის 2009 წლის 1 იანვრის
შემდგომი პერიოდებისათვის. აღნიშნული ცვლილებები გაწერს ძალაში შესვლის და მიღებული საფასურის
აღრიცხვის პირობებს, რომელიც უქმდება ძალაში შესვლის პირობების დაუკმაყოფილებლობის გამო.
აღნიშნულ ცვლილებას ბანკზე გავლენა არ მოუხდენია.

ფასს 8 “საოპერაციო სექმენტები”

ფასს 8 ძალაში შედის 2009 წლის 1 იანვრის შემდგომი პერიოდებისათვის. აღნიშნული სტანდარტით
მოითხოვება ინფორმაციის წარდგენა ბანკის საოპერაციო სექმენტების თაობაზე. სტანდარტი ცვლის
მოთხოვნას ბანკის პირველადი (ბიზნეს) და მეორადი (გეოგრაფიული) საანგარიშგებო სექმენტების
განსაზღვრის თაობაზე. აღნიშნული სტანდარტის მიღებას ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობაზე
გავლენა არ მოუხდენია. ბანკმა განსაზღვრა, რომ საოპერაციო სექმენტები ანალოგიურია ბიზნეს
სექმენტებისა, რომელიც განისაზღვრა წინა პერიოდში ბასს 14-ის “ანგარიშგების წარდგენა სექმენტების
მიხედვით” შესაბამისად.

ფაისკ 13 “კლიენტების ლოიალობის პროგრამები”

ფაისკ ინტერპრეტაცია 13 გამოშვებულ იქნა 2007 წლის ივნისში და ძალაშია 2008 წლის 1 იანვარს და მის
შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ინტერპრეტაცია მოითხოვს კლიენტების ლოიალობასთან
დაკავშირებული კრედიტების აღრიცხვას შესაბამისი საფაქრო ოპერაციის ცალკეულ კომპონენტად და
მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულების ნაწილის განაწილებას კრედიტებზე და გადავადებას
კრედიტის დაფარვის პერიოდზე. აღნიშნულ ინტერპრეტაციას ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე გავლენა არ
მოუხდენია, ამგვარი სქემის არარსებობის გამო.

ფაისკ 15 “უძრავი ქონების მშენებლობის ხელშეკრულებები”

ფაისკ ინტერპრეტაცია 15 გამოცემულ იქნა 2008 წლის ივლისში და რეგროსპექტიულად ეხება 2009 წლის 1
იანვარს და მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. ფაისკ 15 გაწერს როდის და რა სახით უნდა იქნას
აღიარებული შემოსავალი და დაკავშირებული ხარჯები უძრავი ქონების გაყიდვიდან, თუ ხელშეკრულება
დეველოპერსა და მყიდველს შორის მიღწეულია მშენებლობის დასრულებამდე პერიოდში. ინტერპრეტაცია
ასევე გაწერს ინსტრუქციებს თუ როგორ უნდა განისაზღვროს ხელშეკრულება ბასს 11-ის “სამშენებლო
კონტრაქტები” ან ბასს 18-ის “ამონაგები” შესაბამისად და ცვლის მიმდინარე ინსტრუქციას უძრავ ქონებასთან
დაკავშირებით ბასს 18-ის დანართში. აღნიშნულ ინტერპრეტაციას ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ
ანგარიშგებაზე გავლენა არ მოუხდენია.

ფაისკ 16 “უცხოურ ოპერაციაში წმინდა ინვესტიციის ჰეჯირება”

ფაისკ 16-ის ინტერპრეტაცია გამოცემულ იქნა 2008 წლის ივლისში და ეხება 2008 წლის 1 ოქტომბერს და მის
შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. აღნიშნული ინტერპრეტაცია გაწერს უცხოური ვალუტის რისკის
იდენტიფიცირების ინსტრუქციებს, რომელიც ჰეჯირებულ უნდა იქნას წმინდა ინვესტიციის ჰეჯირების
ოპერაციაში, აღწერს ჰეჯირების ინსტრუმენტის ადგილს ჯგუფში და იმას, თუ როგორ უნდა განსაზღვროს
საწარმომ სავალუტო მოგების ან ზარალის თანხა, რომელიც ეხება როგორც წმინდა ინვესტიციას, ასევე
ჰეჯირების ინსტრუმენტს, რომელიც უქმდება წმინდა ინვესტიციასთან ერთად. ინტერპრეტაციას არ
მოუხდენია გავლენა ბანკის კონსოლიდირებული ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ფაისკ 9-ის – “ჩართული დერივატივების გადაფასება” - ცვლილებები

ცვლილებებით საწარმოებს მოეთხოვებათ შეაფასონ, განაცალკევონ თუ არა ჩართული დერივატივი კონტრაქტისგან იმ შემთხვევებში, როდესაც საწარმო ახდენს ჰიბრიდული ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების რეკლასიფიკაციას მოგების ან ზარალის კატეგორიაზე. ასეთი შეფასება ეფუძნება გარემოებებს, რომლებიც არსებობდა საწარმოს კონტრაქტის მხარედ მიღებასა და კონტრაქტის ნებისნერი სახის ცვლილებას შორის, რომელიც კონტრაქტის ფულად ნაკადებს მნიშვნელოვნად ცვლის, უგვიანესი თარიღით. ცვლილებები ეხება 30 ივნისით დასრულებულ ან მის შემდგომ წლიურ პერიოდებს. ცვლილების მიღებას არ მოუხდენია გავლენა ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ვინაიდან არ მომხდარა იმ ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია, რომლებიც მოიცავენ ჩართულ დერივატივებს.

ფაისკ 18 კლიენტებისგან მიღებული აქტივების გადაცემა

ფაისკ 18 გამოცემულ იქნა 2009 წლის იანვარში და ძალაში შედის კლიენტებისგან 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდგომ მიღებული აქტივების გადაცემასთან მიმართებაში. დაშვებულია ასევე უფრო ადრეული მიღებაც მაშინ, როდესაც შეფასება მიღებულ იქნა გადაცემის თარიღისათვის. ინტერპრეტაცია რეგროსპექტიული ხასიათისაა. ფაისკ 18 გაწერს იმ ხელშეკრულების აღრიცხვის ინსტრუქციებს, რომლითაც საწარმო კლიენტისგან მიიღებს ძირითად საშუალებას, რომელიც შემდგომ უნდა გამოიყენოს კლიენტის ქსელში ჩართვის მიზნით, ან მიანიჭოს კლიენტს უწყვეტი წვდომა პროდუქციასა თუ მომსახურებასთან, ან ორივე შემთხვევაში. აღნიშნულ ინტერპრეტაციას არ მოუხდენია გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ საქმიანობაზე, ვინაიდან ბანკს არ გადაუცია კლიენტებისგან მიღებული აქტივები.

შვილობილი კომპანიები

შვილობილი კომპანიები, ანუ ის კომპანიები რომლებშიც ბანკს გააჩნია ხმის უფლებების ნახევარზე მეტი წილი და უფლება აქვს განახორციელოს მათი ოპერაციების კონტროლი, კონსოლიდირებულია. შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულია ბანკისათვის კონტროლის გადაცემის თარიღიდან. აღნიშნული ძალაშია კონტროლის ვადის ამოწურვამდე. ბანკსა და შვილობილ კომპანიას შორის ჩაგარებული ყველა შიდა ოპერაცია, ნაშთები და არარეალიზებული მოგება ბანკის შიდა ოპერაციებთან მთლიანად იქვეითება; არარეალიზებული ზარალიც იქვეითება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც არსებობს გადაცემული აქტივის გაუფასურების საფუძველი. საჭიროებისამებრ შვილობილი კომპანიების სააღრიცხვო პოლიტიკა შეცვლილია და შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის პოლიტიკასთან.

შვილობილი კომპანიების შესყიდვა

ბანკის მიერ შვილობილი კომპანიების შესყიდვისას გამოყენებულია ბუღალტრული აღრიცხვის შესყიდვათა მეთოდი. შეძენილი ამოცნობადი აქტივები და შერწყმისას არსებული ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები თავდაპირველად აღრიცხება სამართლიანი ღირებულებით შესყიდვის თარიღისათვის, უმცირესობის წილის მოცულობის მიუხედავად.

შესყიდვის საფასურის მეტობა ბანკის წილზე ამოცნობადი აქტივების, ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებების წმინდა სამართლიანი ღირებულებაში აღრიცხება როგორც გუდვილი. თუ შვილობილი კომპანიის შესყიდვის ღირებულება ნაკლებია ბანკის წილზე ამოცნობადი აქტივების, ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებების წმინდა სამართლიანი ღირებულებაში, სხვაობა პირდაპირ აღრიცხება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

უმცირესობის წილი წარმოადგენს წილს შვილობილ კომპანიაში, რომელსაც არ ფლობს ბანკი. უმცირესობის წილი საბალანსო ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის წარმოადგენს უმცირესობის წილს შვილობილი კომპანიის ამოცნობადი აქტივების, ვალდებულებებისა და პირობითი ვალდებულებების წმინდა სამართლიანი ღირებულებაში შესყიდვის თარიღისათვის და უმცირესობის წილს კაპიტალში შესყიდვის თარიღის შემდგომ. უმცირესობის წილი ჩართულია კაპიტალში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შვილობილი კომპანიები (გაგრძელება)

უმცირესობის წილის ზარალი არ აღემატება უმცირესობის წილს შვილობილი კომპანიის კაპიტალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც არსებობს უმცირესობის ვალდებულება დაფაროს ზარალი. ყველა ასეთი ზარალი განეკუთვნება ბანკს.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის სტანდარტის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით, სესხებად და მოთხოვნებად, ვადაზე ფლობილ ფასიან ქალაქებად თუ გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ემატება უშუალოდ გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

აღიარების თარიღი

როგორც წესი, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შესყიდვების აღიარება ხდება სავაჭრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკი შეისყიდის ან გაყიდის აქტივს. ჩვეულებრივ, ფინანსური აქტივების შესყიდვა და გაყიდვა ისეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვენ აქტივის მიგანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბაზრო პირობებით რეგულირებად პერიოდში.

პირველი დღის მოგება

როდესაც გარიგების ფასი არააქტიურ ბაზარზე განსხვავდება იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე საბაზრო გარიგებების სამართლიანი ღირებულებისგან, ან შეფასების გეჟნიკაზე დაყრდნობით, მიმდინარე საბაზრო მონაცემებისგან, ბანკი მყისიერად აღრიცხავს სხვაობას გარიგების ფასსა და სამართლიან ღირებულებას შორის (პირველი დღის მოგება) კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. იმ შემთხვევებში, როდესაც საქმე ეხება მონაცემებს, რომელთა ანალოგიურიც არ მოიპოვება, სხვაობა გარიგების ფასსა და სავარაუდო მოცულობას შორის აღიარდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც ადგილი ექნება ანალოგიურ მოვლენას ან ინსტრუმენტის ჩამოწერისას.

ვადაზე ფლობილი ინვესტიციები

ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გააჩნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვების გრაფიკი და ფიქსირებული ვადა, კლასიფიცირდებიან როგორც დაფარვის ვადაზე ფლობილი ფასიანი ქალაქები როდესაც ბანკს შესწევს მათი დაფარვის ვადაზე ფლობის უნარი და აქვს მათი დაფარვის ვადაზე ფლობის განზრახვა. ეს განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვადის მქონე ინვესტიციებს. ინვესტიციები ვადაზე შენარჩუნებად ფასიან ქალაქებში აისახება ამორტიზებული ღირებულებით. ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ინვესტიციებისათვის მოგებისა და ზარალის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ინვესტიციის ჩამოწერის დროს, ან ინვესტიციის გაუფასურებისას, აგრეთვე, ცვეთის პროცესში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განსაზღვრულია გასაყიდად გამიზნულ ფინანსურ აქტივებად და არ არის გათვალისწინებული გემოთაღნიშნულ სამ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის ცალკეულ კომპონენტად

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

აღიარებით სხვა სრულ შემოსავლებში, ინვესტიციის ჩამოწერამდე ან გაუფასურებამდე, როდესაც სრულ შემოსავლებში აღრიცხული ჯამური მოგება თუ ზარალი აღიარდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ბალანსის შედგენის თარიღისათვის ან დილერის მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზებული ფასი გრძელ პოზიციაზე და მოთხოვნილი ფასი მოკლე პოზიციაზე), გრანზაქციის ხარჯის გამოკლების გარეშე.

ინვესტიციებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების მეთოდის გამოყენებით. ამგვარი მეთოდი გულისხმობს სამართლიან პირობებზე დაყრდნობით წარმოებული უწინარი საბაზრო ვარიანტების გამოყენებას, მსგავსი ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო ღირებულების განსაზღვრას და ფულის მიმოქცევის ანალიზს.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა და მათი წმინდა თანხით კონსოლიდირებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და მათი წმინდა სახით დაფარვის განზრახვა, ან განზრახვა, მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების მყისიერი დაფარვა. როგორც წესი აღნიშნული არ ეხება ურთიერთნათავის ხელშეკრულებებს და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია

თუ სავაჭროდ ფლობილად კლასიფიცირებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამიზნული, შესაძლებელია მისი რეკლასიფიკაცია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის კატეგორიის გავლით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაზე, თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;
- იშვიათ შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას გასაყიდად არსებულ ან დაფარვის ვადაზე ფლობილ კატეგორიებზე.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნებზე თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;

ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული ნებისმიერი მოგების ან ზარალის შებრუნება არ ხდება. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის წარმოადგენს მის ახალ ღირებულებას ან ამორტიზებულ ღირებულებას შესაბამისად.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, მოთხოვნების ეროვნული ბანკისადმი, (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელთაც გააჩნიათ გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივ ბიზნესის მსვლელობისას ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით სავალუტო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ვაჭრობისთვის, აღიარებულია ფინანსური ინსტრუმენტების პოლიტიკის თანახმად და ამდენად, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ღირებულებით, ან ფასდადების მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აისახება როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსავალი და ხარჯი აისახება მოგება-მარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, როგორც სავაჭროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდებიდან წმინდა შემოსავალი/(ხარჯი) ან სავალუტო ოპერაციებიდან წმინდა შემოსავალი/(ხარჯი), გამომდინარე ინსტრუმენტის ბუნებიდან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები ჩართული სხვა ფინანსურ ინსტრუმენტებში მიჩნეულია ცალკეულ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებად და აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით თუ მათი ეკონომიკური მახასიათებლები და რისკები არ არის პირდაპირ დაკავშირებული კონტრაქტში ასახულ მონაცემებთან და კონტრაქტი თავად არ არის სავაჭროდ გამომზადებული ან ასახული სამართლიანი ღირებულებით მოგება-მარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების გავლით. ჩართული წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც განცალკევებულია ძირისგან აღრიცხება სამართლიანი ღირებულებით სავაჭროდ გამომზადებულ პორტფელში და სამართლიანი ღირებულების ცვლილება ასახვას პოვებს კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაში.

ნასესხები სახსრები

გამოშვებული ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირებულია როგორც ვალდებულებები, როდესაც საკონტრაქტო გარიგებების შედეგად ბანკს წარმოემოზა ფულადი ან სხვაგვარი ვალდებულება მფლობელის წინაშე, ან როდესაც ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს საკუთარი კაპიტალის ინსტრუმენტებით. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავენ ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მეანაზრეების მიმართ, სხვა ნასესხებ სახსრებსა და სუბორდინირებულ სესხებს. აღნიშნული თავდაპირველად აღიარებულია მიღებული საფასურის სამართლიანი ღირებულებით მინუს პირდაპირ დაკავშირებული გარიგების ხარჯები. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. მოგებისა და მარალის აღიარება კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაში ხდება ვალდებულების ჩამოწერისას, აგრეთვე ცვეთის პროცესში.

თუ ბანკი შეისყიდის საკუთარ სესხს, ის ამოღებულ იქნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან ხოლო სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ საფასურს შორის ამ შემთხვევაში აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაში.

იჯარა

საოპერაციო იჯარა – ბანკი როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთან მიმართებაშიც მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მეიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი გრძელვადიან პერიოდში და შესულია აღმინისგრაფიულ და საოპერაციო ხარჯებში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკი საანგარიშგებო თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მაშინ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობილი “ზარალის ფაქტი”) და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გავლენა აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის სავარაუდო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვანიშნებდეს, რომ მსესხებელი თუ მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცენტისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის ვანრიგს, არსებობს მისი გაკოტრების ალბათობა და სხვა, ან თუ სავარაუდოა სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება ეკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხები

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაცემული სესხების შეფასებისას ბანკი თავდაპირველად ინდივიდუალურად ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის ან კოლექტიურად არამნიშვნელოვნად მიჩნეული ფინანსური აქტივებისათვის. თუ დადგინდა, რომ გაუფასურების ობიექტური საფუძველი არ არსებობს, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში რომელსაც გააჩნია ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება კოლექტიურად. აქტივები, რომელთა შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება ინდივიდუალურად და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებასთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღიარდება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი. თუ შემდგომში გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის კორექტირებით. თუ მომავალში მოხერხდა ჩამოწერილი თანხის ამოღება, იგი კრედიტდება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს გააჩნია ცვლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ასახავს ფულად ნაკადებს რომლებიც გამომდინარეობს გამოყენებული უზრუნველყოფიდან, რომელსაც აკლდება უზრუნველყოფის მიღებასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისდა მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

გაუფასურების კოლექტიურად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ბანკის შიდა საკრედიტო რანგირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს, როგორცაა აქტივის ტიპი, სექტორი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაცილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურებასთან მიმართებაში კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია მსგავსი საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების ისტორიული მარალის შესაბამისად. ისტორიული მარალი კორექტირდება არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა ასახული იქნას მიმდინარე პირობების გავლენა, ხოლო ის გარემოებები, რომლებიც ამჟამად აღარ არსებობს, არ იყოს გათვალისწინებული. სამომავლო ფულადი ნაკადების სავარაუდო ცვლილებები ასახავს და შეესაბამება იმგვარ მონაცემებს, როგორცაა უმუშევრობის განაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა. სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიის და დაშვებების, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, გადახედვა ხდება რეგულარულად განსაზღვრულ და რეალურ მარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციებისათვის ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების მარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, მარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის. აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება და მარალის თანხა აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაში.

თუ მომავალ პერიოდში გაუფასურების სავარაუდო მოცულობა მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ დარიცხული ნებისმიერი თანხა კრედიტდება კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისათვის ბანკი ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციათა ჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

გასაყიდად არსებული კაპიტალის ინვესტიციების შემთხვევაში, ობიექტური საფუძველი მოიცავს ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვან ან გრძელვადიან შემცირებას. თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული მარალი, (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, მინუს მოგება-მარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებული ინვესტიციის გაუფასურების მარალი) ამოღებულია სხვა შემოსავლების მუხლიდან და აღიარებულია მოგება-მარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების მარალის შებრუნება მოგება-მარალის კონსოლიდირებული ანგარიშგების გავლით არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ მათი სამართლიანი ღირებულების ზრდა მთლიანად სხვა შემოსავლებში აისახება.

გასაყიდად არსებული სავალ ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი ეფუძნება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება გაუფასურების მარალის შეფასების მიზნით სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-მარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. თუ შემდგომ პერიოდში სავალ ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაიზარდა და ზრდა შესაძლოა ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-მარალის

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარების შემდგომ მოვლენას, ხდება გაუფასურების ზარალის შერუნება კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების გავლით.

ხელახლა შეთანხმებული სესხები

საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურირებას იმის ნაცვლად, რომ მიიღოს მფლობელობაში უზრუნველყოფა. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას. მას შემდეგ, რაც მოხდება სესხის პირობების ხელახალი შეთანხმება, სესხი აღარ მიიჩნევა ვადაგადაცილებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად ახდენს ხელახლა შეთანხმებული სესხების მონიტორინგს, რათა დარწმუნდეს რომ შესრულებულია ყველა პირობა და სამომავლო დაფარვები მოსალოდნელია. გაუფასურებასთან მიმართებაში სესხები კვლავაც ფასდება ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად და შეფასებისთვის გამოიყენება სესხის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწურა აქტივის მიერ ფულადი სახსრების შემოგანის ვადა;
- ბანკმა გადასცა აქტივის მიერ ფულადი სახსრების შემოგანის უფლება, ან დაიგოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე მესამე პირებისათვის გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ბანკის მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ მოხდარა რისკებისა და სარგებლის, აქტივზე კონტროლის არც გადაცემა და არც შენარჩუნება, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება შემდგომი გამოყენების პირობით. შემდგომი გამოყენება, რომელსაც გააჩნია გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც შემდგომი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შეძენილი ოფციონის ფორმას (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოსყიდვა. თუმცა იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფციონი (ფულადი ოფციონების ან მსგავსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიანი ღირებულებით ასახულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიანი ღირებულებასა და ოფციონის სააღსრულებო ფასს შორის უმცირესით.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულებები აქტივთან მიმართებაში ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას კრედიტორთან ცვლის მეორე, მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან, თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია გულისხმობს საწყისი ვალდებულების ჩამოწერას და ახალი ვალდებულების ასახვას, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

ბიზნესის წარმოების ჩვეულებრივ პროცესში ბანკი გაცემს ფინანსურ გარანტიებს, აკრედიტაციას და აქცეპტებს. ფინანსური გარანტიები აღირიცხება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით, სხვა ვალდებულებებში, როგორც მიღებული პრემია. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები ყოველი გარანტიისთვის იზომება ამორტიზებულ პრემიასა და იმ ხარჯების მაქსიმალურად მუსგ გათვლას შორის უმეცესით, რომელიც საჭირო იქნება გარანტიიდან წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად.

ყოველი მაგება ვალდებულებებში, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ გარანტიებთან, აისახება კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდის გამოყენებით გარანტიის სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის შესაბამისად.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადის გაანგარიშება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება ხდება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ვალდებულებათა მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის თავდაპირველი აღიარებიდან თუ აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაციაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მოსალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც დადგინდა ბალანსის შედგენის დღეს.

გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოდგენილია დროებით სხვაობებზე, რომლებიც წარმოიშობა ინვესტიციებიდან შევილობილ კომპანიებში, მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც შესაძლოა გაკონტროლებულ იქნას დროებითი სხვაობის შებრუნების დრო და ახლო მომავალში შებრუნება არ არის მოსალოდნელი.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომელიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ჩართულია სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია საბალანსო ღირებულებით გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა; მინუს აკუმულირებული ცვეთა და აკუმულირებული გაუფასურების მოცულობა. ამგვარი თანხა მოიცავს ძირითადი საშუალებების ჩანაცვლების ღირებულებას, როდესაც ხარჯი წარმოიშობა თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია. შენობა-ნაგებობები შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით მინუს ცვეთა და გაუფასურების განაკვეთი გადაფასების თარიღის შემდგომ. მიწის შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით და მას არ ერიცხება ცვეთა.

დაუმთავრებელი კაპიტალური დანახარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალებების მშენებლობასთან დაკავშირებულ ხარჯებს. აღნიშნული აქტივების ცვეთა, ისევე როგორც მსგავსი კაპიტალური აქტივებისა, იწყება აქტივების ექსპლუატაციაში შესვლისთანავე.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები მიანიშნებენ, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

თავდაპირველად თვითღირებულებით აღიარების შემდგომ შენობა-ნაგებობები აისახება გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღისათვის მინუს შემდგომში აკუმულირებული ცვეთისა და გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმაოდ ხშირად იმისათვის, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ფაქტი, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

გადაფასების ნებისმიერი მეგობა კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავლებში ჩართული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება უწინ კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ჩართული აქტივის გადაფასებისას მისი მოცულობის კლების შეზღუდვა. ამ შემთხვევაში მაგება აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. გადაფასების დეფიციტი აღიარებულია კონსოლიდირებულ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი პირდაპირ ქვითავს იმავე აქტივზე უწინ აღიარებულ მაგებას, და გამოიქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადაგანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. დამატებით, გადაფასების თარიღისათვის აკუმულირებული ცვეთა იქვითება აქტივის ჯამურ საბალანსო ღირებულებასთან და ხდება მისი წმინდა თანხით ხელახლა ასახვა. გაყიდვისას ცალკეულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიგანება გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივების ცვეთა ირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის მომსახურებაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით, ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წლები</u>
შენობა-ნაგებობები	50
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო ტექნიკა	4
ავიჯი და საოფისე მოწყობილობები	6
საგრანსპორტო საშუალებები	5
საიჯარო გაუმჯობესებები	შესაბამის საიჯარო პერიოდში

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამაგერიალური აქტივები

არამაგერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს.

ცალკეული არამაგერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შექმნილი არამაგერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ არამაგერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიზაცია და აკუმულირებული გაუფასურების ზარალი. არამაგერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამაგერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო ეკონომიური ხანგრძლივობის – 5-20 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ინდიკაციის არსებობისას. ვადიანი არამაგერიალური აქტივების ამორტიზაციის პერიოდიკისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

რემერვები

რემერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს გააჩნია წარსული მოვლენიდან გამომდინარე მიმდინარე თუ საგარეო ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

საპენსიო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელთა წინაშე

ბანკს არ გააჩნია საპენსიო სქემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სქემის გარდა, რომელიც მოითხოვს დამქირავებლის მხრიდან მიმდინარე შენაგანებს ჯამური ხელფასიდან.

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი. გარე ხარჯები, პირდაპირ დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციების გარდა, აღრიცხულია როგორც გამოქვითვები კაპიტალის შემოსავლებიდან. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შეგანილი კაპიტალი.

საკუთარი აქციები

როდესაც ბანკი ან მისი შვილობილი კომპანია შეიძენს ბანკის წილს, გადახდილი საფასური, დაკავშირებულ წმინდა საოპერაციო თანხებთან ერთად გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიდან როგორც საკუთარი აქციები მათ გაუქმებამდე ან ხელახლა გამოშვებამდე. როდესაც შემდგომში ხდება ასეთი აქციების გაყიდვა ან ხელახლა გამოშვება, ხდება მიღებული საფასურის ჩართვა კაპიტალში. საკუთარი აქციები ასახულია საშუალო შეწონილი ღირებულებით. 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნია საკუთარი აქციები.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

დივიდენდები

დივიდენდები აღიარებულია როგორც ვალდებულება და გამოიქვითება კაპიტალიდან ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის მხოლოდ მაშინ, თუ ისინი განცხადებულია ანგარიშგების შედგენამდე პერიოდში ან ანგარიშგების შედგენის თარიღით. დივიდენდები განცხადებულია როდესაც მათი შეთავაზება ანგარიშგების შედგენის თარიღამდე ხდება, ან თუ ისინი შეთავაზებულია ან განცხადებულია ანგარიშგების შედგენის შემდგომ პერიოდში, მაგრამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოცემამდე.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, მაგრამ ნაჩვენებია იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაფარვის მიზნით არის დაბალი. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში, თუმცა ნაჩვენებია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღება არის მოსალოდნელი.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია მისი სანდოდ შეფასება. შემდეგი კონკრეტული კრიტერიუმები უნდა დაკმაყოფილდეს ვიდრე მოხდებოდეს შემოსავლის აღიარება:

პროცენტი და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისათვის და სავაჭროდ გამიზნული ან გასაყიდად არსებული საპროცენტო სარგებლის მქონე ფასიანი ქაღალდებისათვის, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღირიცხება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტირებს მოსალოდნელ სამომავლო ფულად დაფარვებს/შემოსავლებს ფინანსური ინსტრუმენტის სასარგებლო მომსახურების სანგრძლივობის, ან სადაც შესაფერისია, უფრო მოკლე ვადის მანძილზე ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა საკონტრაქტო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ მსგავსი აქტივების ჯგუფის ღირებულება მცირდება გაუფასურების ზარალის გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით რომელიც მიესადაგება ახალ საბალანსო ღირებულებას.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან მისი კლიენტებისათვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურებიდან. შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებელიდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ ორ კატეგორიად:

- შემოსავალი გარკვეული პერიოდის მანძილზე გაწეული მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან

შემოსავალი გარკვეული პერიოდის მანძილზე გაწეული მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან დარიცხულია იმავე პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიო მოსაკრებელიდან, მომსახურებისა და სხვა ხარჯებს. სასესო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა მზარდ ხარჯებთან ერთად) და აღიარებულია როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

- შემოსავალი საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული გასამრჯელოდან

თანხები მიღებული მესამე მხარეთა ოპერაციებთან დაკავშირებული მოლაპარაკებებიდან – როგორცაა აქციების თუ სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა თუ საწარმოს შესყიდვა ან გაყიდვა – აღრიცხულია გარიგების დასრულებისას. გასამრჯელო, ან გასამრჯელოს კომპონენტები დაკავშირებული გარიგებებთან აღიარებულია შესაბამისი პირობების შესრულების შემდგომ.

შემოსავალი დივიდენდებიდან

შემოსავლის აღიარება ხდება ბანკის მიერ თანხის მიღების უფლების წარმოშობისას.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღირიცხება ფუნქციონალურ ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება სებ-ის გაცვლითი კურსით ანგარიშგების შედგენის დღეს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას მინუს ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი საშუალებების კონვერტაცია, რომლებიც აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულების დადგენის მიზნით, ხდება გაცვლითი კურსით, რომელიც არსებობს თავდაპირველი ოპერაციის დღეს. არაფულადი საშუალებები, რომლებიც აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როცა მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის საკონგრატო გაცვლით კურსაა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს ჩართულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგებას მინუს ზარალის მუხლში. სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად იყო 1.6858 და 1.6670 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში. 2009 წლის 26 აპრილს სებ-ის ოფიციალური კურსი იყო 1.7519 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებაში.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ბასს 39-ის “ ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება ცვლილებები” - ჰეჯირებული საშუალებები

ბასს 39-ის ცვლილება გამოცემულ იქნა 2008 წლის აგვისტოში და ძალაში შედის 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ცვლილება აღწერს ჰეჯირებულ საშუალებებში ცალმხრივი რისკის მახასიათებლებს და ინფლაციის ჰეჯირებულ რისკად ან რისკის ნაწილად წარმოდგენას გარკვეულ სიტუაციებში. ცვლილების მიხედვით, საწარმოს შეუძლია ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ან არამდგრადი ფულადი ნაკადების ნაწილი აღიაროს ჰეჯირებულ საშუალებად. ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ბასს 39-ის ცვლილება გავლენას იქონიებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ბანკი არ არის ჩართული ამგვარ ჰეჯირების ოპერაციებში.

ფასს 3 “საწარმოთა გაერთიანება” (კორექტირებული 2008 წლის იანვარში) და ბასს 27 “კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება” (კორექტირებული 2008 წლის იანვარში)

კორექტირებული სტანდარტები გამოცემულ იქნა 2008 წლის იანვარში და ძალაში შედის 2009 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. კორექტირებული ფასს 3 წარმოადგენს საწარმოთა გაერთიანებასთან დაკავშირებულ რიგ ცვლილებებს, რომელთაც გავლენა ექნებათ აღიარებული გუდვილის თანხაზე, შეძენის პერიოდისათვის გაცხადებულ და სამომავლო შედეგებზე. ბასს 27 მოითხოვს, რომ საწარმოს მფლობელთა წილის ცვლილება გათვალისწინებულ იქნას კაპიტალის ოპერაციაში. შესაბამისად, ამგვარი ცვლილება არ იქონიებს გავლენას გუდვილზე, არ წარმოშობს მოგებასა თუ ზარალს. უფრო მეტიც, კორექტირებულ სტანდარტს გავლენა აქვს შვილობილი კომპანიის მიერ წარმოშობილი ზარალის აღრიცხვაზე, ასევე შვილობილი კომპანიის კონტროლზე. სტანდარტში წარმოდგენილი ცვლილებები სამომავლოდ მიღებულ უნდა იქნას და გავლენას იქონიებს მხოლოდ სამომავლო შექენასა და ოპერაციებზე უმცირესობის წილით.

ფასს 2-ის – “წილობრივი გადახდა” : ჯგუფის ფულადი წილობრივი გადახდის ოპერაციები

ფასს 2-ის ცვლილებები გამოშვებულ იქნა 2009 წლის ივნისში და ძალაში შედის 2010 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ცვლილება გაწერს ჯგუფის ფულადი წილობრივი გადახდის ოპერაციების პირობებსა და აღრიცხვის წესს. აღნიშნული ცვლილება ასევე ცვლის ფაისკ 8-ს და ფაისკ 11-ს. ბანკის არ ელის, რომ ამ ცვლილებას გავლენა ექნება მის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფაისკ 17 არაფულადი აქტივების განაწილება მფლობელებზე

ფაისკ ინტერპრეტაცია 17 გამოცემული იქნა 2008 წლის 27 ნოემბერს და ძალაშია 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. ფაისკ 17 ეხება არაფულადი აქტივების პროპორციულ განაწილებას, გარდა საერთო კონტროლის მქონე ოპერაციებისა და მოითხოვს, რომ გადასახდელი დივიდენდი აღიარებულ იქნას მაშინ, როდესაც დივიდენდი სათანადოდ იქნება ავტორიზებული და აღარ იქნება საწარმოს განკარგულებაში; საწარმომ გადასახდელი დივიდენდი უნდა შეაფასოს წმინდა გასანაწილებელი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით; საწარმომ უნდა ასახოს სხვაობა გადახდილ დივიდენდას და მოგებაში ან ზარალში განაწილებული წმინდა აქტივების საბალანსო ღირებულებას შორის. ინტერპრეტაცია ასევე მოითხოვს, რომ საწარმომ უზრუნველყოს დამატებითი გაშლა, თუ წმინდა აქტივები, რომლებიც განკუთვნილია მფლობელებისათვის გასანაწილებლად, შეესაბამება შეწყვეტილი ოპერაციის განმარტებას. ბანკის ვარაუდით ეს ინტერპრეტაცია გავლენას არ იქონიებს ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ათასი ლარი)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები (გაგრძელება)

ფასს-ს გაუმჯობესებები

2009 წლის აპრილში ბასსს-მ გამოსცა მისი სტანდარტების ცვლილების მეორე კრებული, რომლის ძირითად მიზანს უზუსტობათა აღმოფხვრა და გექსტორივი განმარტებები წარმოადგენდა. ცვლილებათა უმეტესობა ეხება 2010 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებულ წლიურ პერიოდებს. წარმოდგენილია ასევე ცალკეული გარდამავალი მუხლები თითოეული სტანდარტისათვის. 2009 წლის ცვლილებები – “ფასს-ს გაუმჯობესებები” არ იქონიებს გავლენას ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე.

- ბასს 7 - ფულადი ნაკადების ანგარიშგება: სამგასმით გაწერს, რომ მხოლოდ ის დანახარჯი, რომელიც შედეგად აქტივის აღიარებას იწვევს, შეიძლება კლასიფიცირებულ იქნას ფულად ნაკადად საინვესტიციო საქმიანობიდან.
- ბასს 36 - აქტივების გაუფასურება: ცვლილება გაწერს, რომ უმსხვილეს მუხლს, რომელზეც შეიძლება განაწილდეს ბიზნესის გაერთიანებისას შეძენილი გუდვილი, წარმოადგენს საოპერაციო სეგმენტი ფასს 8-ის შესაბამისად, ვიდრე მოხდებოდეს საანგარიშგებო პროცესისთვის აგრეგირება. ცვლილებას არ ექნება გავლენა ბანკზე, ვინაიდან წლიური გაუფასურების შემოწმება აგრეგირებაზე ხდება.

ბასს 32-ის “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” ცვლილებები: უფლებების კლასიფიკაცია

2009 წლის ოქტომბერში, ბასსს-მ გამოსცა ბასს 32-ის ცვლილება. საწარმოები მიიღებენ აღნიშნულ ცვლილებას 2010 წლის 1 თებერვალს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის. დასაშვებია უფრო ადრეული მიღებაც. ცვლილება აკორექტირებს ფინანსური ვალდებულების განმარტებას ბასს 32-ში უფლებების კლასიფიცირების მიზნით და განმარტავს რიგ ოფციონებსა და გარანტიებს როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტებს. აღნიშნული ძალაშია თუ უფლებები მინიჭებულ იქნა საწარმოს არაწარმოებული კაპიტალის ინსტრუმენტების ანალოგიური კლასის ყველა მფლობელისათვის პროპორციული წესით, ამგვარი ინსტრუმენტების ფიქსირებული რაოდენობის ფიქსირებულ თანხად შესასყიდად ნებისმიერ ვალუტაში. ბანკი არ ელის, რომ აღნიშნულ ცვლილებას გავლენა ექნება ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 9 “ფინანსური ინსტრუმენტები”

2009 წლის ნოემბერში ბასსს-მ პირველად გამოსცა ფასს 9 – ფინანსური ინსტრუმენტები. აღნიშნული სტანდარტი საბოლოოდ ჩაენაცვლება ბასს 39-ს – ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება. ფასს 9 ძალაში შედის 2013 წლის 1 იანვარს და მის შემდგომ დაწყებული ფინანსური წლებისათვის. საწარმოებს შეუძლიათ მიიღონ აღნიშნული სტანდარტი 2009 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო პერიოდისათვის. პირველადი ფასს 9 წარმოადგენს ფინანსური აქტივების კლასიფიცირებისა და შეფასების ახალ მოთხოვნებს. კერძოდ, შემდგომში შეფასების მიზნით, ყველა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირებულ უნდა იქნას ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება-მარალის ანგარიშგების გავლით. კაპიტალის ინსტრუმენტები, რომლებიც არ არის სავაჭროდ ფლობილი, უპირობოდ უნდა იქნას შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრული შემოსავლის გავლით. ბანკი ამჟამად აფასებს, თუ რა გავლენა ექნება ახალი სტანდარტის მიღებას და განიხილავს პირველადი მიღების თარიღს.

4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები

შეფასების განუსაზღვრელობა

ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკასთან მიმართებაში ხელმძღვანელობას გააჩნია შეხედულებები და შეფასებები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებზე. ყველაზე მნიშვნელოვანი შეფასებები და დაშვებები შემდეგია:

(ათასი ლარი)

4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასების განუსაზღვრელობა (გაგრძელება)

ფუნქციონირებადი საწარმო

ბანკის ხელმძღვანელობის შეფასებით, ბანკს შესწევს უნარი გააგრძელოს საქმიანობა როგორც მოქმედმა საწარმომ. ბანკის ხელმძღვანელობამ გამოთქვა კმაყოფილება იმასთან დაკავშირებით, რომ ბანკს გააჩნია ფულადი სახსრები და მაკონგრულებელი ბანკის OJSC VTB Bank-ის ფინანსური მხარდაჭერა უახლოეს მომავალში თავისი საქმიანობის გასაგრძელებლად. ამასთან, ხელმძღვანელობა არ ფლობს ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენოს ბანკის უნარი გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც მოქმედმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე.

გასაყიდად არსებული ინვესტიციების გაუფასურება

ბანკი აღრიცხავს გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურებასთან დაკავშირებულ ცვლილებებს იმ შემთხვევაში, თუ სახეზეა მათი სამართლიანი ღირებულების მნიშვნელოვანი ხანგრძლივი ვარდნა. განსაზღვრა იმისა, თუ რა არის “მნიშვნელოვანი” ან “ხანგრძლივი”, მსჯელობის საგანია. აღნიშნული მსჯელობისას, ბანკი სხვა ფაქტორებთან ერთად აფასებს აქციების ისტორიული ღირებულების დინამიკას და იმ პერიოდის ხანგრძლივობას, რომლის დროსაც ინვესტიციის სამართლიანი ღირებულება მის ღირებულებაზე დაბალია.

სესხების გაუფასურების რემერვი

ბანკის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მოთხოვნების გადახედვა გაუფასურებასთან მიმართებაში. ბანკი იყენებს საკუთარ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების გარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევაში, როდესაც მსესხებელს გააჩნია ფინანსური სირთულეები და ანალოგიურ მსესხებლებთან მიმართებაში ისტორიული მონაცემები რთულად მოიპოვება. ასევე ბანკი აფასებს სამომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილებას იმ მოპოვებად მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ, რომ არსებობს გაუარესებისკენ ცვლილება ჯგუფში მსესხებლების გადახდის სტატუსისა, ან ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობისა, რომელიც დაკავშირებულია ჯგუფში აქტივების ღეფოლტთან.

საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივებისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს ისტორიული გარალის გამოცდილებაზე დაყრდნობილ შეფასებებსა და ანალოგიური სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტურ საფუძველს. ბანკი ეყრდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა თუ მოთხოვნების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის მიმდინარე მოვლენების ასახვის მიზნით.

ქონების გადაფასება

ბანკი რეგულარულად ახდენს ძირითადი საშუალებების (მიწის, საოფისე შენობებისა და საინვესტიციო ქონების) ღირებულების გადახედვას სამართლიან ღირებულებასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით და ახდენს გადაფასებას, რათა ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მათი სამართლიანი ღირებულებისაგან. ბანკი ახდენს გადაფასებას სპეციალური შეფასების გეჟინკისა და ადგილობრივ ბაზარზე განხორციელებული უძრავი ქონების ოპერაციების შესახებ არსებული ინფორმაციის გამოყენებით. თუმცა, აღნიშნული შეფასების მეთოდის გამოყენებით მიღებული შედეგები შესაძლოა ყოველთვის არ შეესაბამებოდეს ძირითადი საშუალებების საბაზრო ღირებულებას.

საგადასახადო სისკემა

საქართველოში მოქმედი საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარად განმარტების საშუალებას იძლევა. საკანონმდებლო, ცვლილებები არის ხშირი, მოულოდნელი და აქვთ რეგროსპექტიული ეფექტი. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან ამგვარი კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები, ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. საქართველოში საგადასახადო ორგანოებს კანონმდებლობის განმარტებასა

(ათასი ლარი)

4. მნიშვნელოვანი ბუღალტრული შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასების განუსაზღვრელობა (გაგრძელება)

საგადასახადო სისტემა (გაგრძელება)

და შეფასებაში უფრო მეტად აგრესიული პოზიცია უჭირავთ. შესაძლოა რიგ შემთხვევებში შემოწმებისას ადგილი ჰქონდეს მნიშვნელოვან დამატებით გადასახადებს, ჯარიმებსა და საურავებს. საგადასახადო ორგანოები უფლებამოსილნი არიან შეამოწმონ შემოწმების თარიღიდან უკანასკნელი ექვსი კალენდარული წლის პერიოდი.

სხვადასხვა ორგანოების მიერ კანონმდებლობის განმარტება შესაძლოა განსხვავდებოდეს. თუ შესაბამისი ორგანო დაამტკიცებს მის მიერ კანონის განმარტების სისწორეს, მას ამის საფუძველზე ჯარიმებისა და საურავების დაწესების უფლება აქვს, რასაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდეს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე. თუმცა, ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მათ მიერ საკანონმდებლო სისტემისა და საგადასახადო ორგანოთა მიერ ჩატარებული შემოწმებების ანალიზი იძლევა კანონთა სწორად განმარტების საფუძველს. ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ მათ მიერ სათანადო საგადასახადო კანონმდებლობის განმარტება მისაღები იქნება. უფრო მეტიც, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ბანკს დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

გადავადებული საგადასახადო აქციები

გადავადებული საგადასახადო აქციები აღიარებულია საგადასახადო მარალის მიმართ იმ ოდენობით, რა ოდენობითაც აღიარებული იქნება საგადასახადო მოგება, რომლის წინააღმდეგაც შესაძლებელი იქნება მარალის გამოქვითვა. იმის დასადგენად, თუ რა ოდენობის გადავადებული საგადასახადო აქციის აღიარება უნდა მოხდეს, საჭიროა შეფასება მომავალი დასაბეგრი მოგებისა, ვადიანობისა და ღონის მიხედვით, მომავალ საგადასახადო დაგეგმარების სტრატეგიებთან ერთად.

5. ფული და ფულადი ექვივალენტები

ფული და ფულადი ექვივალენტები შედგება:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ნაღდი ფული	20,298	14,977
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	33,029	9,259
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	7,645	22,494
ფული და ფულადი ექვივალენტები	60,972	46,730

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებების მთლიანი მიმდინარე ანგარიშის 76% ორ არარეზიდენტ საკრედიტო დაწესებულებაშია განთავსებული (2008 – 83%).

2009 წელს ბანკის მიერ განხორციელებული არაფულადი გრანზაქციები 85 ლარის ოდენობით (2008 – 6 ლარი) უკავშირდება სასაქონლო მარაგებისა და ძირითადი საშუალებების შეძენას.

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
საგადასახადო რეზერვი სებ-ში	3,801	5,466
ვადიანი დეპოზიტები საკრედიტო დაწესებულებებში	1,434	1,426
შეზღუდული ნოსტრო ანგარიში ღონიერ ბანკში (გერმანია)	322	315
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	5,557	7,207

(ათასი ლარი)

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ (გაგრძელება)

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეთხოვებათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო სარგებლის მქონე დეპოზიტების (სავალდებულო რეზერვი) გახსნა, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია საკრედიტო დაწესებულებების მიერ მოზიდული თანხების მოცულობაზე. ბანკი კანონმდებლობის შესაბამისად უფლებამოსილი არ არის გამოიგანოს დეპოზიტებზე არსებული თანხები. ბანკი ღებულობს წლიურ 0.5%-ს სავალდებულო რეზერვიდან სებ-ში. (2008- 0.5%)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,014 ლარი (2008 -1,061 ლარი) ჩართული ვადიან დეპოზიტებში საკრედიტო დაწესებულებებში, განთავსებული იყო გრძელვადიან დეპოზიტებზე და ჰქონდა უზრუნველყოფის სახე კონტრაგენტი ბანკის ოპერაციებისათვის. აღნიშნული თანხიდან 930 ლარი განთავსებული იყო ორ ქართულ ბანკში (2008- 894 ლარი) და 84 ლარი აშშ ბანკში (2008- 167 ლარი).

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
კორპორატიული სესხები	189,246	214,910
სესხები მცირე ბიზნესისათვის	51,001	83,188
სამომხმარებლო სესხები	41,442	59,751
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები	7,999	178
სხვა სესხები ფიზიკური პირებისათვის	5,713	7,210
კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხები	295,401	365,237
მინუს-გაუფასურების რეზერვი	(39,970)	(39,467)
კლიენტებზე გაცემული სესხები, წმინდა	255,431	325,770

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის შედარება გიპების მიხედვით შემდეგია:

	კორპორატიული სესხები 2009	სესხები მცირე ბიზნესისათვის ს 2009	სამომხმარებლო სესხები 2009	სხვა სესხები ფიზიკური პირებისათვის ს 2009	სულ 2009
2009 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	30,447	3,865	1,615	3,540	39,467
წლის დანარიცხი	2,514	8,029	2,630	117	13,290
უწინ ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	6,872	229	436	2,116	9,653
ჩამოწერილი თანხები	(11,019)	(6,569)	(3,673)	(1,179)	(22,440)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	28,814	5,554	1,008	4,594	39,970
ინდივიდუალური გაუფასურება	27,089	182	-	4,371	31,642
კოლექტიური გაუფასურება	1,725	5,372	1,008	223	8,328
	28,814	5,554	1,008	4,594	39,970
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების ჯამური თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე.	50,213	233	-	4,576	55,022

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	კორპორატიული სესხები 2008	სესხები მცირე ბიზნესისათვის 2008	სამომხმარებლო სესხები 2008	სხვა სესხები ფიზიკური პირებისათვის 2008	სულ 2008
2008 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	32,024	441	194	10,334	42,993
წლის დანარიცხი უწინ ჩამოწერილი სესხების აღდგენა	52,022	3,925	2,011	14,790	72,748
ჩამოწერილი თანხები	819	221	86	121	1,247
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(54,418)	(722)	(676)	(21,705)	(77,521)
ინდივიდუალური გაუფასურება კოლექტიური გაუფასურება	30,447	3,865	1,615	3,540	39,467
	28,456	231	–	3,122	31,809
	1,991	3,634	1,615	418	7,658
	30,447	3,865	1,615	3,540	39,467
ინდივიდუალურად შეფასებული და გაუფასურებულად მიჩნეული სესხების ჯამური თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვეითვამდე.	49,816	826	–	5,571	56,213

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე, რომელთათვისაც აღიარებულ იქნა ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვი, 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შედგება 4,459 ლარისაგან (2008- 5,833 ლარი).

სესხის უზრუნველყოფა

უზრუნველყოფისათვის საჭირო მოცულობა და გიპი დამოკიდებულია კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის გიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი გიპებია:

- კომერციული სესხებისათვის უძრავი ქონება, სასაქონლო მაგერიალური მარაგები, სავაჭრო მოთხოვნები და საბანკო გარანტიები.
- ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისათვის საცხოვრებელი ფართის გირაო, სასაქონლო მაგერიალური მარაგები, საყოფაცხოვრებო აქტივები და მესამე მხარეთა გარანტიები.

ბანკი ასევე იღებს გარანტიებს მშობელი კომპანიებიდან მათ შვილობილ კომპანიებთან მიმართებაში.

ბანკი ახდენს უზრუნველყოფის მოცულობის მონიტორინგს. ბანკმა შესაძლოა მსესხებლისგან მოითხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა სესხის ხელშეკრულების თანახმად. გაუფასურების მარალთან დაკავშირებით, მიღებული უზრუნველყოფის სარეალიზაციო ღირებულება ფასდება რიგ პროდუქტთან მიმართებაში ლიკვიდურობისა და სასარგებლო სიცოცხლის ხანგრძლივობის გათვალისწინებით.

წლის განმავლობაში ბანკის მფლობელობაში გადავიდა უძრავი ქონება, შეფასებული 12,635 ლარად (2008- 1,540 ლარი) ამჟამად ბანკი მისი გაყიდვის პროცესშია. ბანკის პოლიტიკით, უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები უნდა გაიყიდოს. საფასური გამოიყენება დასაფარი მოთხოვნების შესამცირებლად. ზოგადად, ბანკი არ იყენებს უზრუნველყოფიდან შერჩენილ აქტივებს ბიზნესის მიზნებისათვის.

(ათასი ლარი)

7. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2009 წლი 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნია სესხების კონცენტრაცია 149,883 ლარის ოდენობით გაცემული ათი უმსხვილესი მესამე მხარისათვის (მთლიანი სასესხო პორტფელის 51%) (2008 – 177,072 ანუ 48%). აღნიშნული სესხებისათვის აღიარებულ იქნა რეზერვი მოცულობით 22,730 ლარი (2008- 11,947 ლარი)

კლიენტებზე გაცემულ მთლიან სესხებში ჩართულია ერთი მსესხებელი, რომელსაც გააჩნია მთლიანი სასესხო პორტფელის 66,125 ლარი ანუ 22% (2008- 84,975 ლარი; 23%) ამ სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთი 12.75%-ს შეადგენს, ხოლო ვადა იწურება 2012 წლის მაისში. აღნიშნული სესხი დაფინანსებულ იქნა მშობელი ვე-გე-ზე ბანკის მიერ (იხილეთ შენიშვნა 15). საკრედიტო რისკების უმრავლესობა აღნიშნულ სესხთან მიმართებაში უზრუნველყოფილია მშობელი ბანკის მიერ 2005 წლის 30 ნოემბერს. სესხები გაცემულ იქნა კლიენტების შემდეგ ტიპებზე:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
კერძო კომპანიები	221,833	250,260
ფიზიკური პირები	73,568	114,977
	295,401	365,237

2009 და 2008 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების გაცემა ხდებოდა საქართველოში, შემდეგ სექტორებზე:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ენერჯეტიკა	105,521	129,424
ფიზიკური პირები	73,568	114,977
ვაჭრობა და მომსახურება	68,103	67,499
უძრავი ქონების მშენებლობა	30,205	37,025
წარმოება	7,877	9,175
სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტები	1,148	1,570
გრანსპორტი და ტელეკომუნიკაციები	1,567	844
სხვა	7,412	4,723
	295,401	365,237

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები შედგებოდა კორპორაციული აქციებისაგან 4 ქართულ კომპანიაში, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 113 ლარი და ეროვნული ბანკის დაფარვის ვადაზე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 9,445 ლარი. 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები შედგებოდა კორპორაციული აქციებისაგან 6 ქართულ კომპანიაში, მთლიანი საბალანსო ღირებულებით 1,389 ლარი. ამაში შედიოდა 2008 წლის განმავლობაში განხორციელებული გაერთიანებული საკლირინგო ცენტრის 10% ინვესტიციის შეძენა. აღნიშნული კომპანია დაკავებულია კომუნალური გადასახადების კლირინგით. ქვემოთ მოცემულია საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაუფასურების რეზერვის ცვლილება:

(ათასი ლარი)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

	<u>გასაყიდად ფლობილი საინვესტიო ფასიანი ქაღალდები</u>
2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარებით	-
ჩამოწერა	-
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარებით	-
წლის დანარიცხი	1,076
ჩამოწერა	(1,076)
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარებით	-

დანარიცხი და დაჩამოწერა დაკავშირებულია სააქციო საზოგადოება “გუდაურის” არაკორტირებულ აქციებში განხორციელებულ ინვესტიციასთან, რომლის მოცულობა შეადგენდა კომპანიის საწესდებო კაპიტალის 8.5%-ს და ბანკის მფლობელობაში იმყოფებოდა 2008-2009 წლებში. 2009 წელი კომპანიამ წმინდა ზარალით დაასრულა, ხოლო კაპიტალი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით უარყოფითი იყო. შედეგად ბანკმა აღიარა შემოსენებული ინვესტიციის გაუფასურება მთლიანი თანხით და შემდგომ მოახდინა ჩამოწერა ვინაიდან არ მოელის ამ ინვესტიციასთან დაკავშირებულ მომავალი ეკონომიკური სარგებელის მიღებას.

(ათასი ლარი)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა 2009 და 2008 წლებში შემდეგია:

	მიწა და შენობა ნაგებობები	კომპიუტერები და კომუნიკაციები	ავეჯი და საოფისე მოწყობილობები	სატრანსპორ ტო საშუალებები	შაიჯარო გაუმჯობესებები	დაუმთავრებელი კაპიტალდაბანდ ება	სულ
ღირებულება ან გადაფასებული თანხა							
2007 წლის 31 დეკემბერი	29,026	4,516	2,670	2,319	421	-	38,952
მატება	157	836	680	272	189	78	2,212
კლება	(14)	(300)	(212)	(403)	(72)	-	(1,001)
2008 წლის 31 დეკემბერი	29,169	5,052	3,138	2,188	538	78	40,163
მატება	1,767	486	490	63	88	2,953	5,847
კლება	(916)	(241)	(419)	(323)	(305)	-	(2,204)
ძირითადი საშუალებების ზარალი							
გადაფასებისგან – მოგება-ზარალის უწყისში ასახული	(505)						(505)
ძირითადი საშუალებების ზარალი							
გადაფასებისგან – სხვა სრულ შემოსავლებში ასახული	(4,101)						(4,101)
2009 წლის 31 დეკემბერი	25,414	5,297	3,209	1,928	321	3,031	39,200
დარიცხული ცვეთა							
2007 წლის 31 დეკემბერი	(1,684)	(2,890)	(1,423)	(835)	(25)	-	(6,857)
ცვეთის დანარიცხი	(580)	(777)	(380)	(425)	(296)	-	(2,458)
კლება	1	295	172	322	7	-	797
2008 წლის 31 დეკემბერი	(2,263)	(3,372)	(1,631)	(938)	(314)	-	(8,518)
ცვეთის დანარიცხი	(585)	(800)	(425)	(389)	(72)	-	(2,271)
კლება	106	230	319	206	305	-	1,166
ძირითადი საშუალებების ზარალი							
გადაფასებისგან – მოგება-ზარალის უწყისში ასახული	51						51
ძირითადი საშუალებების ზარალი							
გადაფასებისგან – სხვა სრულ შემოსავლებში ასახული	415						415
2009 წლის 31 დეკემბერი	(2,276)	(3,942)	(1,737)	(1,121)	(81)	-	(9,157)
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება:							
2007 წლის 31 დეკემბერი	27,342	1,626	1,247	1,484	396	-	32,095
2008 წლის 31 დეკემბერი	26,906	1,680	1,507	1,250	224	78	31,645
2009 წლის 31 დეკემბერი	23,138	1,355	1,472	807	240	3,031	30,043

(ათასი ლარი)

9. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2009 წლის 30 სექტემბერს დამოუკიდებელი ექსპერტის მიერ შეფასებულ იქნა ბანკის მიწისა და შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულება. ძირითადი საშუალებების საბაზრო ღირებულება განისაზღვრა ბაზრის მონაცემზე დაყრდნობით. საბაზრო მეთოდი გამოყენებულ იქნა სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, შემოსავლის მეთოდი გამოყენებულ იქნა მიღებული მოცულობის დასამკვიცებლად, ხოლო ფასის მეთოდი გამოყენებულ იქნა უძრავი ქონების ფასის განსაზღვრის მიზნით იქ, სადაც არ მოიპოვებოდა ინფორმაცია ანალოგიური ძირითადი საშუალებების მიმდინარე გაყიდვებსა თუ საიჯარო განაკვეთებზე. 2009 წლის 31 დეკემბერს დამოუკიდებელმა ექსპერტმა ჩააგარა შენობების საბაზრო ღირებულების 2009 წლის 30 სექტემბრიდან 2009 წლის 31 დეკემბრამდე ცვლილების ანალიზი. ანალიზმა ცხადყო, რომ ამ პერიოდის განმავლობაში შენობების საბაზრო ღირებულება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა. გადაფასების შედეგად ბანკმა აღიარა უარყოფითი გადაფასება მთლიანი ღირებულებით 4,140 ლარი, აქედან 3,686 ლარი კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, ხოლო 454 ლარი კონსოლიდირებული მოგება-მარალის ანგარიშგებაში სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლში (შენიშვნა 24). გადაფასებასთან დაკავშირებით ბანკმა აღიარა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულების შებრუნება 553 ლარის ოდენობით კონსოლიდირებული სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში და 68 ლარის ოდენობით კონსოლიდირებული მოგება-მარალის ანგარიშგებაში. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება 374 ლარის ოდენობით (2008 - 1,017 ლარი) დაანგარიშებულ იქნა სამართლიანი ღირებულების გადაფასებასთან მიმართებით, რომელიც აღიარებულ იქნა სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე.

გადაფასების ეფექტის გათვალისწინების გარეშე ძირითადი საშუალებების “მიწა და შენობა ნაგებობების” კატეგორიის თავდაპირველი ღირებულება 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენს 22,547 ლარს (2008- 21,698 ლარი), ხოლო აკუმულირებული ცვეთა -2,117 ლარი (2008-1,645 ლარი).

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ექსპლუატაციაში მყოფი, მაგრამ სრულად გაცვეთილი ძირითადი საშუალებების მთლიანი ღირებულება შეადგენდა 2,884 და 2,569 ლარს შესაბამისად.

10. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების მოძრაობა იყო შემდეგი:

	პროგრამული		
	ლიცენზიები	უმრუნელოფა	სულ
ღირებულება			
2007 წლის 31 დეკემბერი	172	382	554
მაგება	-	18	18
2008 წლის 31 დეკემბერი	172	400	572
მაგება	163	176	339
2009 წლის 31 დეკემბერი	335	576	911
აკუმულირებული ამორტიზაცია			
2007 წლის 31 დეკემბერი	(150)	(110)	(260)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(10)	(46)	(56)
2008 წლის 31 დეკემბერი	(160)	(156)	(316)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(24)	(62)	(86)
2009 წლის 31 დეკემბერი	(184)	(218)	(402)
წმინდა საბალანსო ღირებულება:			
2007 წლის 31 დეკემბერი	22	272	294
2008 წლის 31 დეკემბერი	12	244	256
2009 წლის 31 დეკემბერი	151	358	509

(ათასი ლარი)

11. საინვესტიციო ქონება

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
საწყისი ბალანსი 1 იანვრის მდგომარეობით	1,540	-
კლება	(68)	
მაგება	12,963	1,540
უარყოფითი გადაფასება	(510)	-
საბოლოო ბალანსი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	<u>13,925</u>	<u>1,540</u>

საინვესტიციო ქონება არის უძრავი ქონება რომელიც შედგება მიწისა და შენობებისაგან რომლებიც ბანკმა მიიღო დეფოლტ სესხების გირაოს დასაკუთრებით. შემოსენებული უძრავი ქონება ბანკმა ასახა კონსოლიდირებულ საბალანსო ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა მოახდინა საინვესტიციო ქონების გადაფასება და აღიარა მარალი ჩამოფასებისგან 510 ლარის ოდენობით, რომელიც ასახა კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის უწყისში სხვა საოპერაციო ხარჯების მუხლის ქვეშ (შენიშვნა 24)

12. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი შეადგენს:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
მიმდინარე საგადასახადო ხარჯი	-	-
გადავადებული საგადასახადო სარგებელი – დროებითი სხვაობის წარმოშობა (შებრუნება)	(1,368)	(1,836)
მინუს: გადავადებული გადასახადი, პირდაპირ აღიარებული სხვა სრულ შემოსაჯელებში	553	11
მოგების გადასახადის სარგებელი	<u>(815)</u>	<u>(1,825)</u>

საქართველოში მოქმედ იურიდიულ პირებს მოეთხოვებათ ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციების შევსება. 2008 წლის 1 იანვრიდან მოგების გადასახადის განაკვეთი საქართველოში 20%-დან 15%-მდე შემცირდა.

ეფექტური მოგების გადასახადის განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთისაგან. ქვემოთ მოცემულია მოგების გადასახადის ხარჯის შედარება ეფექტური და კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოგების გადასახადის განაკვეთებისათვის:

	<u>2009</u>	<u>2008</u>
ზარალი დაბეგრამდე	<u>(8,154)</u>	<u>(30,252)</u>
კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთით	<u>(1,223)</u>	<u>(4,538)</u>
ცვლილება არააღიარებულ გადავადებულ საგადასახადო აქტივში არაგამოქვითვადი ხარჯები :	738	1,041
- პროცენტი	-	34
- ქველმოქმედება	1	334
- გართობის ხარჯი	6	12
- სხვა არაგამოქვითვადი ხარჯები	(337)	1,292
მოგების გადასახადის სარგებელი	<u>(815)</u>	<u>(1,825)</u>

(ათასი ლარი)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები და მათი მოძრაობა შესაბამის წლებში მოიცავს:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება			დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება		
	2007	გადავადებული გადასახადები	2008	გადავადებული გადასახადები	2009	
გადასახადის შედეგი გამოქვეითვად დროებით სხვაობაზე :						
სესხის გაუფასურების რეზერვი	3,938	(3,058)	880	277	1,157	
მომავალში გადატანილი საგადასახადო შარალი	2,807	5,941	8,748	1,381	10,129	
დარიცხული საპროცენტო ხარჯი	634	(634)	-	-	-	
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექცია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად	124	95	219	(219)	-	
დარიცხული ხარჯი	121	560	681	(33)	648	
გასაყიდად ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	-	161	161	
საინვესტიციო ქონება	-	-	-	76	76	
სხვა	26	(24)	2	10	12	
მთლიანი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	7,650	2,880	10,530	1,653	12,183	
არაალიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები	(3,334)	(1,041)	(4,375)	(738)	(5,113)	
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	4,316	1,839	6,155	915	7,070	
გადასახადის შედეგი დასაბეგრ დროებით სხვაობაზე:						
ძირითადი სამუქალები	(353)	-	(353)	178	(175)	
ძირითადი სამუქალებების გადაფასება	(1,028)	11	(1,017)	68	(396)	
ფინანსური ინსტრუმენტების კორექტირება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით	-	-	-	(360)	(360)	
სხვა	-	(14)	(14)	14	-	
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	(1,381)	(14)	(1,384)	(100)	(931)	
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივები	2,935	1,825	4,771	815	6,139	

(ათასი ლარი)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

კონსოლიდირებულ საბალანსო უწყისზე წარმოდგენილი გადავადებული საგადასახლო ვალდებულებები 2 ლარის ოდენობით დაკავშირებულია შვილობილ კომპანიასთან “ჯითი+”

ბანკისათვის ხელმისაწვდომია 18,713 ლარი ოდენობის მომავალში გადაგანილი საგადასახლო მარალი, რომლის ვადა ამოიწურება 2012 წელს, 39,604 ლარი, რომლის ვადა ამოიწურება 2013 წელს და 9,210 ლარი, რომლის ვადა ამოიწურება 2014 წელს თუ არ მოხდა აღნიშნული თანხის გამოყენება.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიმდინარე მოგების საგადასახლო აქტივები 286 ლარს (2008- 603 ლარს) შეადგენს და უკავშირდება მიმდინარე წლის საპროცენტო შემოსავალს რომელიც დაიბეგრა გადახდის წყაროსთან და რომელიც შეიძლება გამოქვითული იყოს მომავალში საგადასახლო ვალდებულებებთან.

13. სხვა გაუფასურების რეზერვები

სხვა გაუფასურების რეზერვების მოძრაობა შემდეგია:

	სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	რეზერვი იურიდიული მოთხოვნის მიხედვით	სულ
2007 წლის 31 დეკემბერი	118	-	118
დანარიცხი	(8)	3,334	3,326
ჩამოწერილი	(128)	-	(128)
ამოღება	18	-	18
2008 წლის 31 დეკემბერი	-	3,334	3,334
დანარიცხი	110	635	745
ჩამოწერილი	(110)	-	(110)
რეზერვის გამოყენება	-	(1,282)	(1,282)
2009 წლის 31 დეკემბერი	-	2,687	2,687

აქტივების გაუფასურების რეზერვების გამოქვითვა ხდება დაკავშირებული აქტივების საბალანსო ღირებულებიდან. ბანკის მიმართ არსებული მოთხოვნების, გარანტიებისა და ვალდებულებების რეზერვები ასახულია სხვა ვალდებულებებში.

14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები მოიცავს:

ძირითად საშუალებათა ღირებულების წინასწარ გადახდა
დაუსრულებელი ანგარიშსწორება
დასაკუთრებული უძრავი ქონება (აღჭურვილობა)
წინასწარ გადახდილი ხარჯები
წინასწარ გადახდილი საოპერაციოგადასახადები
გარანტიებზე ღარიცხულიმისაღები საკომისიო
სხვა

	2009	2008
	478	219
	216	237
	181	-
	168	128
	69	-
	19	33
	60	6
მთლიანი სხვა აქტივები	1,191	623

(ათასი ლარი)

14. სხვა აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	2009	2008
რეზერვი იურიდიული მოთხოვნის მიხედვით (შენიშვნები 13 და 20)	2,687	3,334
დარიცხული ხარჯი	2,148	1,504
ბანკის აქციონერთათვის გადასახდელი დივიდენდები	233	233
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	108	87
დარიცხული გადასახადები	90	9
ძირითადი საშუალებების შეძენის ხარჯი (შენიშვნა 5)	85	11
განუხორციელებული ოპერაციები	40	87
გადახდილი ავანსები	18	9
სხვა	-	18
მთლიანი სხვა ვალდებულებები	5,409	5,292

15. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	2009	2008
მიმდინარე ანგარიშები	66,459	92,388
ვალიანი დეპოზიტები და სესხები	21,096	22,207
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	87,555	114,595

მიმდინარე ანგარიშები მოიცავს VTB ბანკ OJSC მიმდინარე ანგარიშს, რომლის მთლიანი ოდენობა 66,098 ლარს შეადგენს ანუ მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების 98%-ს უტოლდება (2008 წელს ანალოგიური მაჩვენებელი 91,509 ლარს შეადგენდა და მთლიანი მიმდინარე ანგარიშების 99%-ს უტოლდებოდა) თანხების გამოყოფა მოხდა გრძელვადიანი პროექტის დაფინანსების მიზნით, 2005 წლის 16 სექტემბერს სათაო ბანკსა და მშობელ ბანკს შორის დადებული ხელშეკრულების თანახმად. მიმდინარე ანგარიშზე გადასახდელი პროცენტი შეადგენს წლიურ 12.25%-ს.

ვალიანი დეპოზიტების და სესხების მთლიანი თანხა მოიცავს სესხებს VTB ბანკ OJSC -სგან მთლიანი ღირებულებით 5,078 ლარი და შეადგენს ვალიანი დეპოზიტების და სესხების მთლიანი მოცულობის 24%-ს. (2008 -16,110 ანუ 73%) აღნიშნული სესხების საკონტრაქტო ვალიანობაა 3 თვე, ხოლო საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს წლიურ 5.43%-ს (2008 - 9.50% - 15.00%).

16. ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე

მეანაბრეთა წინაშე არსებული ვალდებულებები შედგებოდა:

	2009	2008
მიმდინარე ანგარიშები	95,671	68,402
ვალიანი დეპოზიტები	57,381	84,861
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	153,052	153,263
გარანტიების უზრუნველყოფა	1,301	439
გადახდის ოპერაციების უზრუნველყოფა	4	16

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ათი უმსხვილესი მეანაბრე კლიენტის მიმართ, მთლიანი ვალდებულება შეადგენდა 46,975 ლარს (31%) (2008- 53,207 ლარს (35%)).

ვალიანი დეპოზიტების ნაწილი 51,118 ლარის ოდენობით ფიზიკურ პირებს ეკუთვნის (2008 - 62,367 ლარს) ხოლო 6,263 ლარი კი - იურიდიულ პირებს (2008 - 22,494 ლარი). ბანკმა უნდა დააბრუნოს

(ათასი ლარი)

16. ვალდებულებები მესამე მთავარ მონაცემში (გაგრძელება)

დეპოზიტი მესამე მთავარ მონაცემში. თუ ვადიანი დეპოზიტი დაბრუნებულ იქნა მესამე მთავარ მონაცემის ვადის გასვლამდე, დეპოზიტზე პროცენტის გადახდა ხდება მთავარ მონაცემში დეპოზიტის საპროცენტო განაკვეთით, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული ხელშეკრულებაში.

იმ შემთხვევაში, თუ კლიენტს გააქვს ვადიანი დეპოზიტი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის გასვლამდე, კლიენტს ეკისრება ჯარიმა დეპოზიტის ვადამდელი დარღვევისათვის. ასეთი გზით მიღებული ჯარიმები მოცემულია 22-ე მენიშვნაში.

ვალდებულებები მესამე მთავარ მონაცემს ანგარიშებს შემდეგ მესამე მთავარ მონაცემთან:

	2009	2008
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	21,387	7,629
კერძო საწარმოები	60,666	67,881
ფიზიკური პირები	70,999	77,753
ვალდებულებები მესამე მთავარ მონაცემში	153,052	153,263

სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიმდინარე ანგარიშები მოიცავს ადგილობრივი თვითმმართველობების მიმდინარე ანგარიშებს, რომელთა მოცულობა შეადგენდა 16,424 ლარს 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2008 – 0). საპროცენტო განაკვეთი ამ მიმდინარე ანგარიშებზე ვარიირებს ყოველდღიური ბალანსის მიხედვით და შეადგენს წლიურ 14%-22%-ს. გემოსხეხვულ მიმდინარე ანგარიშებთან დაკავშირებით აღიარებული საპროცენტო ხარჯი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 773 ლარს.

მესამე მთავარ მონაცემს ეკონომიკური ანალიზი შემდეგია:

	2009	2008
ფიზიკური პირები	70,999	77,753
გრანსპორტი და კომუნიკაცია	11,541	35,056
ვაჭრობა და მომსახურება	28,276	14,367
სახელმწიფო	20,518	5,810
წარმოება	4,790	5,464
უძრავი ქონების მშენებლობა	3,226	4,323
ენერჯეტიკა	2,615	2,958
დამლევა	4,731	345
საწვავი	745	690
სხვა	5,611	6,497
ვალდებულებები მესამე მთავარ მონაცემში	153,052	153,263

17. სხვა ნასესხები სახსრები

	2009	2008
კომერციული ბანკებიდან ნასესხები სახსრები	58,602	72,476
საერთაშორისო ფინანსური დაწესებულებებიდან ნასესხები სახსრები	22,736	26,608
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	81,338	99,084

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო საკრედიტო ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები მოზიდული იყო აშშ დოლარსა, მათი ხანგრძლივობა მერყეობდა 2010 წლის ივლისიდან 2012 წლის სექტემბრამდე (2008 წელს – 2010 წლის ივლისიდან 2012 წლის სექტემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი განისაზღვრებოდა 10.16%-დან 12.03%-მდე და LIBOR+2%-დან LIBOR+6.5%-მდე (2008 წელს – 10.16%-დან 14%-მდე და LIBOR+2%-დან LIBOR+4.5%-მდე).

(ათასი ლარი)

17. სხვა ნასესხები სახსრები (გაგრძელება)

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან ნასესხები სახსრები მოზიდული იყო აშშ დოლარსა და ევროში, მათი ხანგრძლივობა მერყეობდა 2010 წლის აპრილიდან 2032 წლის დეკემბრამდე (2008 – 2009 წლის ივლისიდან 2032 წლის დეკემბრამდე), ხოლო საპროცენტო განაკვეთი LIBOR +3.5%-დან LIBOR +6.5%-მდე და ერთი სესხი 0.75%-ში (2008 – 0,75%; LIBOR +2%-დან LIBOR +4.25%-მდე).

18. სუბორდინირებული სესხი

2005 წლის 25 ოქტომბერს ბანკმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება 12,000 აშშ დოლარის მთლიანი ღირებულების სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის თაობაზე. საპროცენტო განაკვეთი I ლ+6%-ით განისაზღვრა, ექვემდებარებოდა კვარტალურ გადახდას და მისი ხანგრძლივობა 2016 წლის 26 ოქტომბრამდე განისაზღვრა. 2009 წლის 31 დეკემბერს, სესხის დაუფარავი თანხა 20,494 ლარს შეადგენდა (2008- 20,254 ლარი). ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, სესხის დაფარვა მოხდება მხოლოდ ბანკის ძირითადი კრედიტორების წინაშე არსებული ვალდებულებების დაფარვის შემდგომ.

19. კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი

დაუფარავი, ბრუნვაში გაშვებული და სრულად განაღებული აქციების დინამიკა ასეთია:

	აქციების რაოდენობა	ნომინალური რაოდენობა
	ჩვეულებრივი	ჩვეულებრივი
2007 წლის 31 დეკემბერი	65,082,344	65,082
აქციების ემისია	21,273,357	21,274
2008 წლის 31 დეკემბერი	86,355,701	86,356
აქციების ემისია	18,187,000	18,187
2009 წლის 31 დეკემბერი	104,542,701	104,543

ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა შეადგენს 104,575,002 86,388,002 ცალს (2008- 86,388,002 ცალი) (აქციების სრული რაოდენობა) 1 ლარი ნომინალური ღირებულებით. ყველა აქცია გამოშვებულ იქნა, საიდანაც მთლიანად დაფარულია 104,542,701 86,355,701 (2008- 86,355,701).

ბანკის სააქციო კაპიტალი აქციონერთა მიერ შენატანი ხორციელდებოდა ლარში, შესაბამისად, ნებისმიერი დივიდენდი თუ კაპიტალის განაწილება უნდა განხორციელდეს ლარში.

2009 წელს აქციების გამოშვება ორჯერ განხორციელდა: მაისში 15,748 ლარი და ნოემბერში 2,439 ლარი.

2008 წლის 8 აგვისტოს გამართული აქციონერთა კრების საფუძველზე ბანკმა მოამზადა პროსპექტუსი 15,748,425 ჩვეულებრივი აქციის გამოცემის შესახებ. 2009 წლის 15 მაისს ფინანსური ზედამხედველობის სააგენტომ დაამტკიცა პროსპექტუსი № 15-05/1 ბრძანებულებით, რის შედეგადაც გამოიცა აქციების სრული რაოდენობა.

2009 წლის 24 ივლისს გამართული აქციონერთა საგანგებო კრების საფუძველზე ბანკმა მოამზადა პროსპექტუსი 2,428,575 ჩვეულებრივი აქციის გამოშვების შესახებ. 2009 წლის 22 ოქტომბერს ფინანსური ზედამხედველობის სააგენტომ დაამტკიცა პროსპექტუსი № 22-10/3 ბრძანებულებით რის შედეგადაც გამოიშვა აქციების სრული რაოდენობა.

(ათასი ლარი)

19. კაპიტალი (გაგრძელება)

საქართველოს კანონდებლობისა და ბანკის ნორმატიული აქტების თანახმად, დივიდენდს აქციონერი მიიღებს მხოლოდ ბანკის აკუმულირებული გაუნაწილებელი მოგებიდან, რომელიც ასახულია ფასს-ის მისხდვით შედგენილ ბანკის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2009 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით, ბანკის აკუმულირებული ზარალი (70,751) ლარს შეადგენდა (2008- (64,002) ლარი).

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი გამოიყენება მიწისა და შენობების და სამართლიანი ღირებულების მაგებისა და კლების აღრიცხვისათვის იმ პირობით, თუ ამგვარი კლება დაკავშირებულია იმავე აქტივების ზრდასთან, რომელიც წინა პერიოდში აღიარებული იყო კაპიტალში. 2009 წლის 31 დეკემბერის მდგომარეობით ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი შეადგენდა 1,969 ლარს (2008 – 5,692 ლარი).

20. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველო კვლავაც განუხრელად ახორციელებს სამართლებრივ, საგადასახადო და მარეგულირებელი სფეროს რეფორმებს, რაც აუცილებელია საბაზრო ეკონომიკის პირობებში. საქართველოს ეკონომიკურ სტაბილურობაზე მნიშვნელოვან გავლენას იქონიებს აღნიშნული რეფორმები და სამთავრობო ორგანოების მიერ განხორციელებული ეკონომიკური, ფინანსური და მონეტარული ღონისძიებები.

საქართველოს ეკონომიკაზე ნეგატიურად აისახება ბაზრის აქტიურობის კლება და მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი. 2008 წლის აგვისტოს შეიარაღებული კონფლიქტი საქართველოსა და რუსეთის მონაწილეობით, ასევე ფინანსური კრიზისი, რომელმაც მნიშვნელოვნად იმოქმედა მსოფლიო ეკონომიკაზე 2008 წლის ბოლო კვარტლიდან. 2009 წლის განმავლობაში შეიარაღებული კონფლიქტის მონაწილეებმა მიაღწიეს შეთანხმებას მშვიდობიანი თანაცხოვრების შესახებ და ამდენად კონფლიქტის განახლების საფრთხე ქვეყანას არ ემუქრება. მიუხედავად ამისა კონფლიქტურ რეგიონებში კვლავაც მძიმე ეკონომიკური მდგომარეობაა.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ის ღებულობს სათანადო ზომებს, რათა მიმდინარე პირობებში ხელი შეუწყოს ბანკის საქმიანობის უწყვეტობას, თუმცა, ზემოთ აღწერილი ასპექტების მოულოდნელმა გაუარესებამ შესაძლოა ნეგატიურად იმოქმედოს ბანკის შედეგებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე, რისი განსაზღვრაც ამჟამად ვერ ხერხდება.

კანონმდებლობა

საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას, ბანკის წინაშე შესაძლოა აღიძრას სარჩევები. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩევებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

2008 კვიპროსზე დაფუძნებულმა კომპანიამ, Harwick Ltd-მ ბანკის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოში. სასარჩელე თანხამ 6,500 აშშ დოლარი შეადგინა. 2009 წლის 30 დეკემბერს ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლომ გამოსცა საბოლოო ვერდიქტი, რომლის თანახმად Harwick Ltd-ს უფლება მიეცა მიეღო 2,555 ლარი. ზემოაღნიშნული თანხა ბანკმა გადაიხადა 2010 წლის იანვარში. სასამართლო პროცესთან დაკავშირებულმა იურიდიული მომსახურების ხარჯებმა 1,414 ლარი შეადგინა.

2009 წლის ნოემბერში საგლეკომუნიკაციო კომპანია “კავკასუს ონლაინმა” ბანკის წინააღმდეგ სარჩელი აღძრა საქართველოს საარბიტრაჟო სასამართლოში. სასარჩელე თანხა შეადგენს 274 ლარს, . მოსარჩელემ ასევე მოითხოვა 2009 წლის 2 სექტემბრიდან სასამართლოს მიერ საბოლოო განაჩენის გამოგანამდე ყოველ ვადაგადაცილებულ დღეზე სასარჩელე თანხის 0.5%-სა და სასამართლოსთან დაკავშირებული იურიდიული მომსახურების ხარჯების, 16 ლარის ოდენობით, ანაზღაურებას. ბანკის შეფასებით ზემოაღნიშნული სასამართლო პროცესის ბანკისთვის არადასარგებლოდ დასრულება შესაძლებელია. ბანკის შეფასებით მოსალოდნელი ზარალი არ უნდა აღემატებოდეს 180 ლარს.

(ათასი ლარი)

20. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კანონმდებლობა (გაგრძელება)

2009 წელს რეიმისის სააპელაციო სასამართლოში ბანკის წინააღმდეგ სარჩელი შეიტანეს შემდეგმა კომპანიებმა: Lloyd's France, Liberty Mutual Insurance Europe Limited, SA Coface, SA Gan Eurocourtage IARD და Assicurazioni Generali-ს დიდი ბრიტანეთის ფილიალმა. მომჩივანები მოითხოვენ 832 ლარის ანაზღაურებას ბანკის მიერ 1996 წელს გაცემული გარანტიის საფუძველზე. ბანკის შეფასებით ზემოაღნიშნული სასამართლო პროცესის ბანკისთვის არასასრებლოდ დასრულება შესაძლებელია, თუმცა ბანკის მენეჯმენტი თვლის რომ ბანკის შანსი ამ საქმის მოგებისა დიდია. ბანკის შეფასებით მოსალოდნელი ზარალი არ უნდა აღემატებოდეს 832 ლარს.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფინანსური ვალდებულებები შედგებოდა:

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
კრედიტის გაცემასთან დაკავშირებული ვალდებულებები		
გაცემული სესხების აუთვისებელი ნაწილი	7,117	9,095
გაცემული გარანტიები	7,345	7,054
აკრედიტივები	324	454
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უმრუნველყოფის გამოქვითვა)	14,786	16,603
მინუს – აკრედიტივებისა და გაცემული გარანტიების უმრუნველყოფის სახით მიღებული ნაღდი ფული	(1,301)	(439)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	13,485	16,164
საოპერაციო იჯარის ვალდებულება		
არაუმეგეს 1 წლისა	78	91
1 წელზე მეტი, არაუმეგეს 5 წლისა	78	77
	156	168

დამზვევა

ბანკი დღესდღეობით არ ამზვევს შეცდომის შედეგად გამოწვეულ ვალდებულებებს. ამჟამად ბანკში მოქმედებს თანამშრომლის სიცოცხლის დამზვევა სადამზვევო კომპანია “აი-სი გრუპ“-თან. ხელშეკრულების თანახმად, ხელშეკრულება მოითხოვს ამჟამინდელი დამქირავებლისგან სადამზვევო მომსახურების ყოველთვიურ შენატანს.

21. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	2,503	2,900
საკომისიო ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან	645	987
საკომისიო გაცემული გარანტიებისა და აკრედიტივებიდან	485	646
სხვა	122	98
გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	3,755	4,631
საკომისიო საანგარიშსწორებო ოპერაციებიდან	(900)	(899)
საკომისიო ნაღდი ფულით ოპერაციებიდან	(83)	(137)
საკომისიო მიღებული გარანტიებისა და აკრედიტივებიდან	(60)	(36)
სხვა	(21)	(77)
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	(1,064)	(1,149)
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	2,691	3,482

(ათასი ლარი)

22. მოგება გაყიდვიდან რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის მოგება- მარალში ასახვით და სხვა შემოსავალი

2008 წლის იანვარში ბანკმა Cimelio Investments Ltd.-გან შეიძინა სს „ენერჯი ინვესტის“ აქციების 8% თანხით 78 ლარი და 34% აქციონერ Lacapra Enterprise Limited-გან თანხით 12,698 ლარი. აღნიშნული აქციები 51,116 ლარად მიყიდა Parentelato Limited-ს, ამ ერგჯერადი გრანზაქციით ბანკის მიერ მიღებულმა მოგებამ შეადგინა 38,342 ლარი.

23. სხვა შემოსავალი

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
დაკრედიტების ოპერაციების შედეგად მიღებული ჯარიმები	2,246	975
დეპოზიტის ვადამდე დაფარვის გამო დაკისრებული ჯარიმები	837	106
სხვა ჯარიმები	7	29
შემოსავალი დასაკუთრებული უძრავი ქონების გაყიდვიდან	-	463
სხვა	213	79
სხვა შემოსავალი	3,303	1,652

24. ხელფასები და სხვა საოპერაციო ხარჯი

	<i>2009</i>	<i>2008</i>
ხელფასები და პრემიები	16,711	17,108
პერსონალის ხარჯები	16,711	17,108
იურიდიული თუ სხვა სახის პროფესიული მომსახურება	1,538	801
ძირითადი საშუალებების შენახვისა და რემონტის ხარჯი	939	834
საოფისე მოწყობილობები	772	1,059
კომუნიკაცია	663	598
მარკეტინგი და რეკლამა	638	1,093
იჯარა	537	861
გადასახადები	515	519
საინვესტიციო ქონების გადაფასების მარალი	510	-
მარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან	457	155
ძირითადი საშუალებების გადაფასების მარალი	454	-
კომუნალური ხარჯები	390	343
მივლინებები და დაკავშირებული ხარჯები	275	363
დაზღვევა	272	233
დაცვა	259	586
გართობა	189	258
ღარიცხული ჯარიმები	134	262
წმინდა მარალი საინვესტიციო ქონების რეალიზაციიდან	25	-
ქველმოქმედება	8	2,227
სხვა	579	516
სხვა საოპერაციო ხარჯები	9,154	10,708

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა

შესავალი

რისკები ბანკის საქმიანობისთვის თანდაყოლილია, მაგრამ რისკების მართვა ხორციელდება უწყვეტი იდენტიფიკაციის, შეფასებისა და მონიტორინგის პროცესებით. რისკის მართვას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის მომგებიანი ფუნქციონირებისათვის და ბანკის თითოეული თანამშრომელი პასუხისმგებელია რისკების გამოძიებასა და აღმოჩენაზე თავისივე საქმიანობის ფარგლებში. ბანკის ოპერაციებისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობასა და საბაზრო ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკები. საბაზრო ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკი, თავის მხრივ, იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. ასევე, დამახასიათებელია საოპერაციო რისკიც.

რისკების დამოუკიდებელი კონტროლი არ ითვალისწინებს ისეთ ბიზნესრისკებს, როგორცაა გარემოსთან, ტექნოლოგიურ და ინდუსტრიულ ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები. მათი ზედამხედველობა ხორციელდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესის საშუალებით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

რისკების იდენტიფიკაციასა და კონტროლს ძირითადად ახორციელებს ბანკის დირექტორთა საბჭო, მაგრამ რისკების მართვა და ზედამხედველობა ასევე ხორციელდება ბანკის დამოუკიდებელი დეპარტამენტების მიერ.

სამეთვალყურეო საბჭო

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო პროცესის ზედამხედველობაზე ბანკში. აქტივებისა და პასივების მართვის კომიტეტს აკისრია საყოველთაო პასუხისმგებლობა, ჩამოაყალიბოს რისკების მართვის სტრატეგია და დანერგოს მასთან დაკავშირებული პრინციპები, წესები, პოლიტიკა და ლიმიტები. იგი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებულ არსებით საკითხებზე და მართავს და ზედამხედველობს შესაბამის გადაწყვეტილებებს რისკებთან დაკავშირებით.

რისკების მართვის დეპარტამენტი

რისკების მართვის დეპარტამენტი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების დანერგვასა და ფუნქციონირებაზე რისკების კონტროლის პროცესის დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის მიზნით.

რისკების კონტროლის დეპარტამენტი

რისკების მაკონტროლებელი დეპარტამენტი პასუხისმგებელია, ზედამხედველობა გაუწიოს პროცედურების შესაბამისობას რისკების პრინციპებთან, პოლიტიკასა და ლიმიტებთან. თითოეულ ბიზნესჯგუფს გააჩნია დეცენტრალიზირებული დეპარტამენტი, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე. აღნიშნული დეპარტამენტი ზედამხედველობას უწევს რისკის დონის შესაბამისობას დადგენილ ლიმიტებთან და აფასებს ახალი პროდუქტისა და სტრუქტურირებული გრანზაქციის რისკის ხარისხს. აღნიშნული დეპარტამენტი ვალდებულია, უზრუნველყოს რისკების სრულყოფილი ასახვა რისკის შეფასებისა და ანაგარიშების სისტემებში.

ხაზინა

ბანკის ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვასა და საერთო ფინანსურ სტრუქტურაზე. ასევე, ხაზინის ძირითად მოვალეობას წარმოადგენს ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდურობის რისკის მართვა.

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

შიდა აუდიტი

ბანკში რისკების მართვის პროცესებს ყოველწლიურად მეთვალყურეობს ბანკის შიდა აუდიტი, რომელიც ამოწმებს პროცედურების აღქვაგურობასა და ბანკის შესაბამისობას პროცედურებთან. შიდა აუდიტი განიხილავს შეფასებების შედეგებს ხელმძღვანელობასთან და მოახსენებს შედეგებსა და რეკომენდაციებს სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტის საშუალებით.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

ბანკის რისკების შეფასება სორციელდება იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც განიხილავს როგორც მოსალოდნელ დანაკარგებს, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას ნორმალურ ვითარებაში, ასევე გაუთვალისწინებულ დანაკარგებს, რომელიც ფასდება წარსულში განცდილი მარალის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე. მოდელი იყენებს ალბათობას ისტორიულ გამოცდილობაზე დაყრდნობით, რომელიც დაკორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. ბანკი განიხილავს ყველაზე უარესი სცენარის შესაძლო შედეგებს იმის გათვალისწინებით რომ დადგა ისეთი ექსტრემალურ პირობები, რომელთა დადგომა ნაკლებსავარაუდოა.

სხვადასხვა ბიზნეს სექტორიდან მიღებული ინფორმაციის შემოწმება და დამუშავება ხდება იმისათვის, რომ მოხდეს რისკების აღმოჩენა, ანალიზი და კონტროლი ადრეულ სტადიაზე. ინფორმაცია მიეწოდება დირექტორთა საბჭოს, რისკების კომიტეტსა და თითოეული ბიზნესგანყოფილების უფროსს. ანგარიში მოიცავს მთლიან საკრედიტო რისკს, საკრედიტო მეტრიკულ პროცენტს, ლიმიტებთან დაკავშირებულ გამოჩაკლისებს, ლიკვიდურობის კოეფიციენტებსა და რისკის მიმართულების ცვლილებებს. თვეში ერთხელ მზადდება დეტალური ანგარიში სექტორების, კლიენტების და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. თვიურად უფროსი ხელმძღვანელობა სესხების გაუფასურების რემედიის აღქვაგურობას.

ყოველწლიურად დირექტორთა საბჭოს და სხვა დაკავშირებულ თანამშრომლებს წარედგინება ინფორმაცია ლიკვიდურობის შესახებ.

რისკის შემცირება

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით ბანკი იყენებს უზრუნველყოფას (იხ. ქვემოთ მოცემული დეტალური ინფორმაცია).

საკრედიტო რისკი

ბანკი ღვება საკრედიტო რისკის წინაშე, თუ მომხმარებელი, კლიენტი ან კონტრაგენტი ვერ ფარავს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ბანკი მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკებს ლიმიტების დაწესების გზით. ლიმიტი უჩვენებს ინდივიდუალურ მსესხებელთან დაკავშირებული მისაღები რისკის დონეს.

კრედიტთან დაკავშირებული რისკები

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომლებმაც შესაძლებელია გამოიწვიონ დაფარვები ბანკის მხრიდან. ასეთი თანხები გროვდება კლიენტებიდან აკრედიტის პირობების საფუძველზე. ამ შემთხვევაში, ბანკი ღვას სესხის გაცემისათვის დამახასიათებელი მსგავსი რისკების წინაშე, შესაბამისად, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და საკონტროლო პროცესების საშუალებით.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული მაქსიმალური დაფარვა ბალანსის კომპონენტებისთვის, რომელიც ასევე შეიცავს წარმოებულებს. მაქსიმალური დაფარვა მოცემულია ყოველგვარი შემცირების და უზრუნველყოფის გათვალისწინების გარეშე.

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

	შენიშვნები	მაქსიმალური დონე 2009	მაქსიმალური დონე 2008
ფული და ფულადი ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გარდა)	5	40,674	31,753
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	6	5,557	7,207
კლიენტებზე გაცემული სესხები	7	255,431	325,770
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	9,445	-
სხვა აქტივები (საგადასახადო ორგანოებთან ანგარიშსწორების გარდა)		45,668	34,064
		356,775	398,794
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	20	14,786	16,603
მთლიანი საკრედიტო რისკი		371,561	415,397

თუ ფინანსური ინსტრუმენტები მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით, ზემოთ ნაჩვენები რისკები წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკის დონეს, და არა მაქსიმალურ დონეს, რომელიც მომავალში შეიძლება გაიზარდოს ღირებულების ცვლილების შედეგად.

კრედიტის ხარისხიანობა ფინანსური აქტივების კლასის მიხედვით

კრედიტის ხარისხიანობა ფინანსური აქტივების მიხედვით იმართება ბანკის შიდა საკრედიტო რეგინგით.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, იურიდიულ პირებზე (კორპორაციული, მცირე ბიზნესი) გაცემული, არაავადგადაცლებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები კლასიფიცირებულია სამ ხარისხობრივ ჯგუფში, რომლებიც წარმოდგენილია ცხრილებში ქვემოთ. მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც გააჩნიათ ლიკვიდობის მაღალი დონე და შემოსავლისუნარიანობა. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ასეთ შემთხვევაში დაბალია. სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს საშუალო დონის ლიკვიდობით და შემოსავლისუნარიანობით. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა საშუალო დონისაა. ქვე-სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებული მსესხებლების ლიკვიდობა და შემოსავლისუნარიანობა დამაკმაყოფილებელია. სესხის ხელშეკრულების პირობების დარღვევის ალბათობა ამ შემთხვევაში საშუალოზე მაღალია.

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, ფიზიკურ პირებზე გაცემული, არაავადგადაცლებული კოლექტიურად შეფასებული სესხები კლასიფიცირებულია სამ ხარისხობრივ ჯგუფში, რომლებიც წარმოდგენილია ცხრილებში ქვემოთ. მაღალი შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს, რომელთაც გააჩნიათ კარგი საკრედიტო ისტორია და მყარი ფინანსური მდგომარეობა, დეპოზიტებით და ოქროთი უზრუნველყოფილ სესხებს. სტანდარტული შეფასების მქონე ჯგუფი მოიცავს მსესხებლებს კარგი/საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და მყარი/საშუალო ფინანსური მდგომარეობით. ქვე-სტანდარტულ შეფასების მქონე ჯგუფში გაერთიანებულია სესხები საშუალო საკრედიტო ისტორიითა და ფინანსური მდგომარეობით.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს საკრედიტო რისკს აქტივების სესხებთან დაკავშირებული საბალანსო მუხლების კლასის მიხედვით.

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

	გადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული სესხები				გადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	სულ 2009
	შენიშვნები	მალალი შეფასება 2009	სტანდარტული შეფასება 2009	ქვე-სტანდარტული შეფასება 2009	2009	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	6	5,557	—	—	—	5,557
კლიენტებზე გაცემული სესხები						
კორპორატიული სესხები		95,570	28,454	13,658	51,564	189,246
მცირე ბიზნესის სესხები		7,355	30,990	6,813	5,843	51,001
სამომხმარებლო სესხები		21,668	17,464	946	1,364	41,442
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები		7,999	-	-	-	7,999
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სხვა სესხები		6	772	96	4,839	5,713
7		132,598	77,680	21,513	63,610	295,401
სულ		138,155	77,680	21,513	63,610	300,958

	გადაგადაუცილებელი და არაგაუფასურებული სესხები				გადაგადაცილებული ან ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები	სულ 2008
	შენიშვნები	მალალი შეფასება 2008	სტანდარტული შეფასება 2008	ქვე-სტანდარტული შეფასება 2008	2008	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებებისადმი	6	7,207	—	—	—	7,207
კლიენტებზე გაცემული სესხები						
კორპორატიული სესხები		95,468	31,528	36,233	51,681	214,910
მცირე ბიზნესის სესხები		67,105	697	11,330	4,056	83,188
სამომხმარებლო სესხები		20,082	22,820	15,491	1,358	59,751
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები		69	109	—	—	178,
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სხვა სესხები		—	142	1,194	5,874	7,210
7		182,724	55,296	64,248	62,969	365,237
სულ		189,931	55,296	64,248	62,969	372,444

ბანკის პოლიტიკას თანახმად, ბანკი აწარმოებს მუსგ და თანმიმდევრულ რისკ-რეიტინგს საკრედიტო პორტფელის მიმართ, რაც ამარტივებს რისკების ეფექტურ მართვასა და საკრედიტო რისკის გაფლენის შედარებას ბიზნესის ყველა სფეროს, გეოგრაფიული არეალისა და პროდუქტის მიხედვით. რისკ-რეიტინგი დამყარებულია სხვადასხვა ფინანსურ ანალიზზე, აგრეთვე, საბაზრო ინფორმაციაზე, რომელიც წარმოადგენს ერთ-ერთ მთავარ შემადგენელ კომპონენტს რისკის შეფასებისას. რისკის შიდა რეიტინგი მორგებულია სხვადასხვა კატეგორიებზე და ეფუძნება ბანკის სარეიტინგო სტრატეგიას. რისკის რეიტინგები ექვემდებარება მუდმივ შეფასებასა და განახლებას.

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ვადაგადაცილებული მაგრამ არაგაუფასურებული სესხები და ავანსები მოიცავს მხოლოდ ისეთ სესხებსა და ავანსებს, რომელთა ვადაგადაცილების ვადა 90 დღეზე ნაკლებია ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში, ხოლო 60 დღეზე ნაკლებია – კორპორატიულ კლიენტებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში. ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად, ის საცალო სესხები, რომელთა ვადაგადაცილების პერიოდი აღემატება 90 დღეს, აგრეთვე, ის კორპორატიული სესხები, რომელთა ვადაგადაცილების პერიოდი აღემატება 60 დღეს, ითვლება გაუფასურებულ სესხებად. ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ხანდაზმულობის ანალიზს ვადაგადაცილებულ სესხებზე. სესხების უმეტესობა, რომელთა ვადაგადაცილების პერიოდი 90 დღეზე ნაკლებია, არ ითვლება გაუფასურებულ სესხად.

ხანდაზმულობის ანალიზი ვადაგადაცილებულ სესხებზე გარდა ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხებისა, ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის მიხედვით:

	30 დღეზე ნაკლები 2009	31-დან 60 დღემდე 2009	61-დან 90 დღემდე 2009	90 დღეზე მეტი 2009	სულ 2009
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორატიული სესხები	208	-	-	1,143	1,351
მცირე ბიზნესის სესხები	455	1,309	474	3,372	5,610
სამომხმარებლო სესხები	598	162	218	386	1,364
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები	-	-	-	-	-
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სხვა სესხები	58	-	-	205	263
სულ	1,319	1,471	692	5,106	8,588

	30 დღეზე ნაკლები 2008	31-დან 60 დღემდე 2008	61-დან 90 დღემდე 2008	90 დღეზე მეტი 2008	სულ 2008
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორატიული სესხები	531	-	-	1,334	1,865
მცირე ბიზნესის სესხები	849	562	1,461	358	3,230
სამომხმარებლო სესხები	766	299	136	157	1,358
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები	-	-	-	-	-
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სხვა სესხები	50	-	-	253	303
სულ	2,196	861	1,597	2,102	6,756

კლიენტებზე გაცემული გაუფასურებული სესხებისა და ავანსების შეფასება განხორციელდა კოლექტიური გაუფასურების მეთოდის საფუძველზე. საკრედიტო პორტფელის გაუფასურების რემერვის შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია მე-7 შენიშვნაში.

რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივის მიმდინარე ღირებულება კლასის მიხედვით ქვემოთ მოცემული ცხრილი უჩვენებს რესტრუქტურირებული ფინანსური აქტივის მიმდინარე ღირებულებას კლასის მიხედვით:

	2009	2008
კლიენტებზე გაცემული სესხები		
კორპორატიული სესხები	48,454	39,316
მცირე ბიზნესის სესხები	5,897	411
სამომხმარებლო სესხები	2,205	-
დეპოზიტით უზრუნველყოფილი ფიზიკური პირების სესხები	712	-
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სხვა სესხები	206	224
სულ	57,474	39,951

(ათასი ლარი)

25 რისკების მართვა (გაგრძელება)

სესხების გაუფასურების შეფასება

სესხების გაუფასურების შეფასებისას ითვალისწინებენ, მოხდა თუ არა ძირის ან პროცენტის ვადაგადაცილება 90 დღეზე მეტი პერიოდით ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხების შემთხვევაში ან 60 დღეზე მეტი პერიოდით – იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხის შემთხვევაში. გარდა ამისა, ყურადღება ექცევა რაიმე სახის არსებულ სირთულეს კონტრაგენტის კრედიტუნარიანობაში, აგრეთვე, თავდაპირველი ხელშეკრულების დარღვევის ფაქტს. გაუფასურებული სესხების შეფასებას ბანკი ახორციელებს ორი – ინდივიდუალური და კოლექტიური ჩამოწერის შეფასების – მეთოდის საშუალებით.

ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურება

თითოეული ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხისთვის ბანკი ინდივიდუალურად ადგენს შესაფერის გაუფასურებას. გადაწყვეტილება დამოკიდებულია კონტრაგენტის ბიზნეს-გეგმის მდგრადობაზე ფინანსური პრობლემის გამოსწორების შესაძლებლობებზე ფინანსური სირთულის დადგომის შემდეგ, დაგეგმილ მისაღებ თანხებსა და მოსალოდნელ დივიდენდებზე გაკოტრების შემთხვევაში, სხვა ხელმისაწვდომ ფინანსურ დახმარებაზე, უზრუნველყოფის რეალიზებად ღირებულებასა და მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ვადანობაზე. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაუთვალისწინებელი მიზეზები მოითხოვს უფრო დეტალურ ყურადღებას.

კოლექტიურად შეფასებული გაუფასურება

გაუფასურების კოლექტიური შეფასების მეთოდი გამოიყენება იმ სესხების მიმართ, რომლებიც არ არის ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი (სამომხმარებლო დაკრედიტებისა და მცირე ბიზნესის დაკრედიტების ჩათვლით) ან ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე სესხებისათვის, სადაც არ ფიქსირდება ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. გაუფასურების ხარჯები ფასდება ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თითოეული თარიღისათვის და თითოეული პორტფელი განიხილება დამოუკიდებლად.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს იმ გაუფასურებასაც რომელიც წარმოდგენილია პორტფელში, თუმცა მისი ობიექტური მტკიცებულება ინდივიდუალურ შეფასების დროს არ ჩანს. გაუფასურებით მიღებული მარალი დგინდება შემდეგი სახის ინფორმაციაზე დაყრდნობით: პორტფელთან დაკავშირებული ისტორიული დანაკარგები, მიმდინარე ეკონომიკური მდგომარეობა, დროის მონაკვეთის ხანგრძლივობა სესხის ვადაგადაცილებულად აღიარებიდან მის გაუფასურებლად გამოცხადებამდე, აგრეთვე, გაუფასურების შემდგომ მოსალოდნელი მისაღები და ამოღებული თანხები. ადგილობრივი ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია განსაზღვროს დროის ის პერიოდი, რომლის შემდეგაც სესხი გაუფასურებულად გამოცხადდება. მემოლანიშნული პერიოდის ხანგრძლივობამ შეიძლება ერთი წელიც შეადგინოს. გაუფასურების რეზერვის შესაბამისობას ბანკის მთლიან პოლიტიკასთან ამოწმებს ადგილობრივი საკრედიტო სამსახური.

ფინანსური გარანტიებთან და აკრედიტივთან დაკავშირებით გამოიყენება იდენტური წესები შეფასებასთან და რეზერვებთან მიმართებით.

ბანკის აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2009				2008			
	საქართველო	გეთო	დსთ-სა და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ	საქართველო	გეთო	დსთ-სა და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	54,160	6,639	173	60,972	25,699	20884	147	46,730
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	5,150	407		5,557	6,725	482	-	7,207
კლიენტებზე გაცემული სესხები	255,431			255,431	325,770	-	-	325,770
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - გასაყიდად არსებული	113			113	1,389	-	-	1,389
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები - დაფარვის ვადამდე შენარჩუნებული	9,445			9,445	-	-	-	-
სხვა აქტივები	52,093			52,093	39,438			39,438
	376,392	7,046	173	383,611	399,021	21,366	147	420,534
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	13,558	88	73,909	87,555	6,150	212	108,233	114,595
ვალდებულებები მუდმივმოქმედების წინაშე	142,783	7,483	2,786	153,052	137,583	4,094	11,586	153,263
სხვა ნასესხები სახსრები		31,607	49,731	81,338	-	38,237	60,847	99,084
სუბორდინირებული სესხი			20,494	20,494	-	-	20,254	20,254
სხვა ვალდებულებები	2,639	2,772		5,411	5,292	-	-	5,292
	158,980	41,950	146,920	347,850	149,025	42,543	200,920	392,488
წმინდა საბალანსო პოზიცია	217,412	(34,904)	(146,747)	35,761	249,996	(21,177)	(200,733)	28,046
წმინდა არასაბალანსო პოზიცია	14,144	34	608	14,786	15,005	1,557	42	16,603

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი გულისხმობს ბანკის შესაძლებლობას, დაფაროს ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშობა ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში. რისკის შემზღვევის მიზნით, ბანკის ხელმძღვანელობა, ძირითადი სადეპოზიტო ბაზის გარდა, იყენებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ წყაროებს, მართავს აქტივებს ლიკვიდურობის მიხედვით და ყოველდღიურ მუდამხედველობას უწევს მომავალ ფულად ნაკადებს და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალლიკვიდური უზრუნველყოფის საგნები, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი ფინანსირებისათვის.

ბანკი ფლობს პორტფელს, რომელიც შეიცავს მაღალლიკვიდურ და დივერსიფიცირებულ აქტივებს, რომლებიც, შესაძლებელია, მარტივად რეალიზებულ იქნას ფულადი სახსრების გაუთვალისწინებელი შეფერხების დროს. გარდა ამისა, ბანკისათვის გახსნილია საკრედიტო ხაზი ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად. ბანკს დამატებით განთავსებული აქვს ფულადი დეპოზიტი (სავალდებულო რეზერვი) საქართველოს ეროვნულ ბანკში, რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია კლიენტებისაგან მოზიდულ სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და მუდამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ. 31 დეკემბრისათვის კოეფიციენტები შემდეგი მნიშვნელობებით აღირიცხებოდა:

	2009, %	2008, %
ლ- საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი (ლიკვიდური აქტივების საშუალო თვიური მოცულობა/ვალდებულებების საშუალო თვიური მოცულობა)	42%	25%

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

2009-ში ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად, საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი იყო 20% (2008: 20%).

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი განაღების ვადიანობის მიხედვით

წინამდებარე ცხრილებში წარმოდგენილია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც დაჯგუფებულია ბალანსის შედგენის დღიდან საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე. დაფარვები, რომლებიც დამოკიდებულია კლიენტის მოთხოვნაზე, ჩათვლილია მიმდინარე დაფარვებში. თუმცა, ბანკი თვლის, რომ კლიენტთა უმრავლესობა არ მოითხოვს ვადაზე ადრე დაფარვას და, ამდენად, ცხრილი არ მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების ნაკადს, რომლებიც მითითებულია ბანკის დეპოზიტების შენარჩუნების ისტორიის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებები

2009 წლის 31 დეკემბრის

მდგომარეობით

ვალდებულებები საკრედიტო

დაწესებულების წინაშე

ვალდებულებები მუდანბრეთა წინაშე

სხვა ნასესხები სახსრები

სუბორდინირებული სესხი

სხვა ვალდებულებები

მთლიანი არაღისკონტირებული

ფინანსური ვალდებულებები

	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ჯამი
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულების წინაშე	26,151	22,154	39,250	-	87,555
ვალდებულებები მუდანბრეთა წინაშე	109,351	27,542	16,035	124	153,052
სხვა ნასესხები სახსრები	3,964	23,802	48,519	5,053	81,338
სუბორდინირებული სესხი	264	-	-	20,230	20,494
სხვა ვალდებულებები	4,913	488	8	-	5,409
მთლიანი არაღისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	144,643	73,986	103,812	25,407	347,848

ფინანსური ვალდებულებები

2008 წლის 31 დეკემბრის

მდგომარეობით

ვალდებულებები საკრედიტო

დაწესებულების წინაშე

ვალდებულებები მუდანბრეთა წინაშე

სხვა ნასესხები სახსრები

სუბორდინირებული სესხი

სხვა ვალდებულებები

მთლიანი არაღისკონტირებული

ფინანსური ვალდებულებები

	3 თვემდე	3 დან 12 თვემდე	1 დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ჯამი
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულების წინაშე	30,501	19,406	64,688	-	114,595
ვალდებულებები მუდანბრეთა წინაშე	106,869	27,346	18,911	137	153,263
სხვა ნასესხები სახსრები	4,009	5,015	84,843	5,217	99,084
სუბორდინირებული სესხი	250	0	20,004	-	20,254
სხვა ვალდებულებები	1,872	3,418	2	-	5,292
მთლიანი არაღისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	143,501	55,185	188,448	5,354	392,488

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი განაღდების ვადიანობის მიხედვით (გაგრძელება)

წინამდებარე ცხრილი წარმოადგენს პირობით ვალდებულებებს ბალანსის შედგენის დღიდან საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე:

	<i>3 თვემდე</i>	<i>3 დან 12 თვემდე</i>	<i>1 დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>ჯამი</i>
2009	4,099	5,021	5,659	7	14,786
2008	5,823	4,474	6,249	57	16,603

ბანკი თვლის, რომ პირობითი ვალდებულების დიდი ნაწილი არ განაღდება საკონტრაქტო ვადის გასვლამდე.

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ ღონეს ბანკი შეინარჩუნებს ახლო მომავალის განმავლობაში, ხოლო თანხების განაღდების შემთხვევაში კი ბანკი მიიღებს წინასწარ შეგუბინებას ისე, რომ ბანკმა მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

განაღდების ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიული სტაბილურობის მაჩვენებლებს. მათი ლიკვიდაცია უფრო გრძელვადიანი იყო, ვიდრე ეს ცხრილებშია მითითებული. ეს ნაშთები შედის თანხებში, რომელთან დაფარვის 3 თვეზე ნაკლებია.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ცვლილების შედეგად, რაც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთებისა, სავალუტო კურსის რყევით ასევე კაპიტალური ინვესტიციების ფასების ცვლილებით უცხოური ვალუტის კონცენტრაციის გარდა, ბანკის წინაშე არ არსებობს რაიმე სახის მნიშვნელოვანი საბაზრო რისკის კონცენტრაცია.

საბაზრო რისკი – სავაჭრო

ღირეჭკორთა საბჭომ დააწესა მისაღები რისკის ლიმიტები. ბანკის საქმიანობა საბაზრო რისკის ფარგლებში შემოიფარგლება ეროვნული ბანკის სადეპოზიტო სერთიფიკატების ოპერაციებით, აგრეთვე, ბანკთაშორისი სესხებითა და დეპოზიტებით და საბირჟო ოპერაციებით. საბაზრო ფინანსური ინსტრუმენტები, მაგალითად, წარმოებულები და საპროცენტო განაკვეთები არ გამოიყენება.

საბაზრო რისკი – არასავაჭრო

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთებთან დაკავშირებული რისკი წარმოიშობა იმ შემთხვევაში, თუ საპროცენტო განაკვეთები გავლენას ახდენს მომავალ ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებაზე. მოცემული ცხრილი ასახავს ბანკის კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგნობელობას საპროცენტო განაკვეთის მოსალოდნელ ცვლილებაზე, როდესაც სხვა ცვლადები უცვლელია.

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა მიუთითებს იმაზე, თუ რა გეგავლენას ახდენს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება ერთი წლის წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე, იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ შემოსავლის მრუდი პარალელურად გადაადგილდება.

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი – არასავაჭრო (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2009 წლის განმავლობაში	მგრძობელობა მოგებაზე დაბეგვრამდე 2009 წლის განმავლობაში
აშშ დოლარი	0.19%	(86)
აშშ დოლარი	(0.19%)	86

ვალუტა	საბაზისო ერთეულის ზრდა 2008 წლის განმავლობაში	მგრძობელობა მოგებაზე დაბეგვრამდე 2008 წლის განმავლობაში
აშშ დოლარი	0.58%	(293)
აშშ დოლარი	(0.58%)	293

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა სავალუტო გაცვლითი კურსის ცვლილებისას, რაც გავლენას ახდენს ბანკის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე. ღირებულებების საბაზო ადგენს რისკის ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით. აღნიშნული ლიმიტები შესაბამისობაშია საქართველოს საფინანსო ზედამხედველობის სააგენტოს ნორმატიულ დოკუმენტებთან. პოზიციის ზედამხედველობა წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში მითითებულია ვალუტები, რომლებშიც ძირითადად გამოხატულია ბანკის არასაბაზრო ფინანსური აქტივები, ვალდებულებები და პროცენტობრივად ფულადი სახსრების ნაკადები 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ანალიზის დროს, ფასდება უცხოური ვალუტის ლარის მიმართ კურსის ცვლილების ეფექტი, როდესაც კონსოლიდირებული ანგარიშგების ყველა სხვა პირობა უცვლელია (სავალუტო კურსის მიმართ მგრძობიარე ფინანსური აქტივებსა და ფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). კაპიტალის ეფექტი არ განსხვავდება ეფექტისგან კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებაზე. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას კონსოლიდირებულ მოგება-მარალის ანგარიშგებასა და კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა მრდას.

	% მრდა უცხოურ ვალუტაში 2009 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2009	% მრდა უცხოურ ვალუტაში 2008 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2008
ვალუტა				
აშშ დოლარი	16.20%	(14,523)	11.20%	(1,567)
ევრო	13.20%	(2,963)	19.30%	(207)
	% შემცირება უცხოურ ვალუტაში 2009 წლის განმავლობაში	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2009	% შემცირება უცხოურ ვალუტაში 2008	ეფექტი მოგებაზე დაბეგვრამდე 2008
ვალუტა				
აშშ დოლარი	(16.20%)	14,523	(11.20%)	1,567
ევრო	(13.20%)	2,963	(19.30%)	207

(ათასი ლარი)

25. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

წინასწარი გადახდების რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ბანკის ფინანსური მარალის რისკს, როდესაც ბანკის კლიენტები ან კონტრაგენტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე ან გვიან, მაგალითად, ფიქსირებული განაკვეთის იპოთეკა საპროცენტო განაკვეთების შემცირების შემთხვევაში.

ეფექტი ერთი წლის დაუბეგრავ მოგებასა და კაპიტალზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდგენიარად ჩამოყალიბდება:

**ეფექტი წმინდა
საპროცენტო
შემოსავალზე**

2009
2008

6,582
6,471

ოპერაციული რისკი

ოპერაციული რისკი წარმოადგენს რისკს, რომელიც წარმოიშობა როგორც სისტემური და ადამინური შეცდომების შედეგად, ასევე, თაღლითობისა და გარე ფაქტორების შემოქმედებით. არასათანადო კონტროლის დროს, ოპერაციულმა რისკმა შესაძლებელია ზიანი მიაყენოს რეპუტაციას, გაართულოს სამართლებრივი და მარეგულირებელი ასპექტები, რაც, საბოლოო ჯამში, გამოიწვევს ფინანსურ მარალს. ბანკი ვერ აიცილებს ყველანაირი სახის ოპერაციულ რისკს, მაგრამ კონტროლის მექანიზმისა და პოტენციურ რისკებზე რეაგირების მეშვეობით, ბანკს აქვს შესაძლებლობა, მართოს რისკები. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, შეღწევალობის, ავტორიზაციისა და გადასინჯვის პროცედურებს, თანამშრომლების სპეციალიზირებასა და შიდა აუდიტს.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა ლოყდ'ს-ის სადამზვევო კომპანიაში შეიძინა Banker's Blanket Bond" და "Computer Crime" სადამზვევო პოლისი 1,264 ლარის ოდენობით (2008- 1,250).

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ბანკი იყენებს შემდეგ იერარქიას შეფასების გეჟნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოგირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: გეჟნიკა, რომლისთვისაც ყველა შენაგანი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე გაცხადებულია პირდაპირ ან ირიბად; და
- ▶ დონე 3: გეჟნიკა, რომლის დროსაც გამოიყენება შენაგანები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეფუძნებიან გაცხადებულ საბაზრო მონაცემებს.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის სამართლიანი ღირებულებით აღიარებული ინვესტიციები მოიცავს ინვესტიციებს გასაყიდად არსებულ ფასიან ქალაქებში 113 ლარის (2008: 1,389 ლარი) ოდენობით.

წინამდებარე ცხრილი გვიჩვენებს ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზს, აღრიცხულს სამართლიანი ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით:

(ათასი ლარი)

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

2009 წლის 31 დეკემბერი	ღონე 1	ღონე 2	ღონე 3	სულ
ფინანსური აქტივები				-
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			113	113
2008 წლის 31 დეკემბერი	ღონე 1	ღონე 2	ღონე 3	სულ
ფინანსური აქტივები				
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები			1,389	1,389

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 ღონის ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულება

შემდეგი ცხრილი გვიჩვენებს სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მე-3 ღონის ფინანსური ინსტრუმენტების საწყისი და საბოლოო თანხის შედარებას:

	მოგება-მარალში				31 დეკემბერი, 2009
	1 იანვარი, 2009	აღრიცხული მთლიანი ზარალი	შესყიდვე ბი	გაყიდვები	
ფინანსური აქტივები					
გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	1,389	(1,062)	-	(214)	113
მთლიანად მე-3 ღონის ფინანსური აქტივები	1,389	(1,062)	-	(214)	113

მოგება-მარალის ანგარიშგებაში ჩართული მარაგები მე-3 ღონის ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პერიოდისათვის შეადგენს (1,062) ლარის ოდენობის რეალიზებულ მარალს, რაც მოიცავს მოგებას 14 ლარის ოდენობით გასაყიდად არსებულ, რეალიზებულ ფასიან ქაღალდებზე და ასევე 1,076 ლარის ოდენობის გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდების გაუფასურებას, რომლებიც ჩამოწერილ იქნა 2009 წლის ბოლოს (შენიშვნა 8).

წინამდებარე ცხრილში გაწერილია ბანკის ფინანსური ინსტრუმენტების შედარება საბალანსო და სამართლიანი ღირებულებების მიხედვით, რომლებიც არ არის ასახული სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	საბალანსო ღირებულება 2009	სამართლიანი ღირებულება 2009	აუღიარებელი მოგება(ზარალი) ი) 2009	საბალანსო ღირებულება 2008	სამართლიანი ღირებულება 2008	აუღიარებელი მოგება(ზარალი) ი) 2008
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულადი ეკვივალენტები	60,972	60,972		46,730	46,730	
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	5,557	5,557		7,207	7,207	
კლიენტებზე გაცემული სესხები დაფარვის ვადაზე შენარჩუნებადი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	255,431	254,365	(1,066)	325,770	314,691	(11,079)
	9,445	9,445		-	-	
ფინანსური აქტივები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	87,555	87,555		114,595	114,595	
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	153,052	150,579	2,473	153,263	148,524	4,739
სხვა ნასესხები სახსრები	81,338	77,387	3,951	99,084	95,228	3,856
სუბორდინირებული სესხი	20,494	20,494		20,254	20,254	
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება			5,358			(2,484)

(ათასი ლარი)

26. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღრიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას.

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება დგინდება იდენტურ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთსა და მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. ფიქსირებული განაკვეთის მქონე დეპოზიტის სამართლიანი ღირებულება გამოძღინარეობს ფულადი სახსრების ნაკადის ღირებულებიდან, რომელიც დისკონტირებულია ფულის ბაზრის

მიმდინარე იმ საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც დამახასიათებელია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და ვადიანობის სესხებისათვის. კოტირებული სესხებისათვის სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება კოტირებული საბაზრო ფასების მიხედვით. იმ სერთიფიკატებისათვის, რომელთა შემთხვევაშიც კოტირებული საბაზრო ფასი არ არის ცნობილი, სამართლიანი ღირებულება გამოიყენება ფულადი სახსრების ნაკადის დისკონტირების მოდელი, რომელიც ემყარება მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთსა და დარჩენილ ვადიანობას.

სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები

განსაზღვრული ფინანსური ინსტრუმენტები (გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები) აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასების მეთოდების გამოყენებით, რამდენადაც არ არის ხელმისაწვდომი საჭირო საბაზრო ინფორმაცია. მათი სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება შეფასების მოდელის საშუალებით, რომელიც დატესტირებულია მიმდინარე საბაზრო გრანზაქციების ფასების მიმართ და ბანკისათვის ყველაზე შესაბამისი სარწმუნო მოდელის გამოყენებით. ს მოდელები დაკორექტირებულია ისე რომ ასახოს სპრედი მიწოდების და მოთხოვნის ფასებისათვის, რათა ასახულ იქნას პოზიციის დახურვის ხარჯები, კონტრაგენტის მიმდინარე სპრედი და ამ მოდელების შემდუღვები. გარდა ამისა, მოგების გამოთვლა ასეთი ფინანსური ინსტრუმენტების პირველადი აღრიცხვისას (“1 დღის” მოგება) გადავადდება და მისი აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც შესაძლო ხდება პირობებზე დაკვირვება ან მაშინ, როდესაც ხდება ინსტრუმენტის ჩამოწერა.

(ათასი ლარი)

27. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ცხრილში მოცემულია ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმის მიხედვით, თუ როდის მოხდება მათი აღდგენა ან დაფარვა. იხილეთ შენიშვნა 25 “რისკების მართვა” ბანკის სახელშეკრულებო არადისკონტრირებული ვალდებულებების შესახებ.

	2009			2008		
	ერთ წელზე ნაკლები	ერთ წელზე მეტი	სულ	ერთ წელზე ნაკლები	ერთ წელზე მეტი	სულ
ფინანსური აქტივები						
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	60,972	-	60,972	46,730	-	46,730
მოთხოვნები საკრედიტო ინსტიტუტების მიმართ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	3,521	2,036	5,557	4,877	2,330	7,207
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები და ფარვის ვადამდე შენარჩუნებადი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	59,462	195,969	255,431	69,735	256,035	325,770
	-	113	113	-	1,389	1,389
	9,445	-	9,445			
სულ	133,400	198,118	331,518	121,342	259,754	381,096
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე ვალდებულებები მუდმივად	48,305	39,250	87,555	49,908	64,687	114,595
წინაშე	136,893	16,159	153,052	134,215	19,048	153,263
სხვა ნასესხები სახსრები	27,765	53,573	81,338	9,024	90,060	99,084
სუბორდინებული სესხი	264	20,230	20,494	250	20,004	20,254
სულ	213,227	129,212	342,439	193,398	193,798	387,196
წმინდა	(79,827)	68,906	(10,921)	(72,056)	65,956	(6,100)

ბანკის ვალდებულებების გადახდის პოტენციალი დამოკიდებულია ეკვივალენტური ოდენობის აქტივების რეალიზაციის შესაძლებლობაზე იმავე პერიოდის განმავლობაში. ერთ წელზე მცირე პერიოდის განმავლობაში, და ასევე ჯამურად, ფიქსირდება მნიშვნელოვანი ნეგატიური ლიკვიდურობის დეფიციტი Vთ ანკ კმ-იდან დეპოზიტების მაღალი კონცენტრაციის შედეგად.

ბანკმა დიდი ოდენობის თანხები მიიღო VTB Bank OJSC –იდან. აღნიშნული თანხების მნიშვნელოვან გატანას ექნება უარყოფითი შედეგი ბანკის ოპერაციებზე. ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ დაფინანსების ასეთ ღონეს ბანკი შეინარჩუნებს ახლო მომავლის განმავლობაში, ხოლო თანხების განაღდების შემთხვევაში კი ბანკს მიეცემა წინასწარი შეტყობინება ისე, რომ ბანკმა მოახერხოს ლიკვიდური აქტივების რეალიზაცია და უზრუნველყოს გადახდა.

ბანკს აქვს მიღებული მნიშვნელოვანი რესურსები EBRD–სგან. ზემოთ მოცემულ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზის ცხრილი შეიცავს სესხს EBRD–სგან გადანაწილებულს ანგარიშგების დღიდან საკონტრაქტო ვადის დასრულებამდე ვალდებულების ვადიანობის მიხედვით : 3 თვემდე – 2,213 ლარი; 3 თვიდან 1 წლამდე – 1,860 ლარი; 1 წლიდან 5 წლამდე – 9,331 ლარი. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს დარღვეული აქვს 1 კოეფიციენტი, რომელიც დაკავშირებულია EBRD-ის სესხთან. EBRD ინფორმირებულია აღნიშნულის შესახებ და თანახმაა (თანხმობა მიღებულია წერილობით ფორმაში) არ გამოითხოვოს სესხი ვადის ამოწურვამდე. ხელშეკრულების პირობების თანახმად EBRD-ს უფლება აქვს გამოითხოვოს სესხი სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვადის ამოწურვამდე, ხელშეკრულების ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში.

(ათასი ლარი)

27. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ამ რესურსების ნებისმიერმა მნიშვნელოვანმა გადინებამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის ოპერაციებზე და საზედამხებელო ორგანოების მიერ დაწესებული ლიკვიდობის კოეფიციენტების შესრულებაზე. მენეჯმენტი თვლის რომ არსებული რესურსების დონე შენარჩუნდება ბანკში პროგნოზირებად მომავალში და რესურსის გადინების შემთხვევაში ბანკი წინასწარ მიიღებს შეტყობინებას, რათა ლიკვიდური აქტივების მეშვეობით განახორციელოს შესაბამისი გადახდა.

გრძელავადიანი სესხები ძირითადად არ არის ხელმისაწვდომი საქართველოში. მიუხედავად ამ ფაქტისა, ქართული ბაზარი უზრუნველყოფს მსურველებს მოკლევადიანი სესხებით, რომლებიც ადვილად განახლებადია. ამდენად, აქტივების ვადიანობა, რომელიც ზემოთ არის მოცემული, შეიძლება განსხვავდებოდეს რეალური ვადიანობისგან. გარდა ამისა, ვადიანობის ანალიზი არ მოიცავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათი ლიკვიდაცია ისტორიულად უფრო მეტი დროის მანძილზე ხორციელდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილშია მოცემული. ცხრილში აღნიშნული ნაშთები ჩართულია მოთხოვნისთანავე გასაცემი თანხების ჩამონათვალში.

მეანაბრეთა წინაშე ვალდებულებებში შედის ფიზიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები.

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს 24-ის (“დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები”) მიხედვით, მხარეები ითვლებიან დაკავშირებულად იმ შემთხვევაში, თუ ერთ მხარეს აქვს შესაძლებლობა, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მოახდინოს სერიოზული ზეგავლენა ფინანსური თუ ოპერაციული გადაწყვეტილების მიღების დროს. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვის დროს, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არამახლოდ სამართლებრივ ფორმას.

ბასს 24-ის თანახმად, დაკავშირებულ მხარეებად ითვლება:

- (ა) საწარმოები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ, ერთი ან რამდენიმე შუამავლის საშუალებით, აკონტროლებს ან კონტროლირებადია ანგარიშმცემელი საწარმოს მიერ (ჰოლდინგური კომპანიის შვილობილი კომპანიები ან მათი ფილიალები);
- (ბ) ასოცირებული საწარმოები, რომელზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი ზეგავლენა და რომელიც არ წარმოადგენს არც ინვესტორის შვილობილ კომპანიას, არც ერთობლივ საწარმოს.
- (გ) ფიზიკური პირები, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობენ წილს ბანკში და აქვთ ბანკზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენის განხორციელების შესაძლებლობა; პირები, რომელთაც შეუძლიათ ასეთ ფიზიკურ პირებზე ზეგავლენის მოხდენა ან თავად არიან მათი ზეგავლენის ქვეშ ბანკთან ურთიერთობისას;
- (დ) მთავარი მმართველი რგოლის წარმომადგენლები, რომლებიც უფლებამოსილი არიან, მართონ და აკონტროლონ ბანკის საქმიანობა, დირექტორების, მენეჯერებისა და მათი ოჯახის წევრების ჩათვლით;
- (ე) საწარმოებს, რომელთა საკუთრების მნიშვნელოვანი წილი პირდაპირ ან არაპირდაპირ ფლობენ პირები, რომლებიც ჩამოთვლილია (გ) და (დ) ქვეპუნქტებში, ან საწარმოებს, რომლებზეც მნიშვნელოვანი ზეგავლენას ახდენენ აღნიშნული პირები. აღნიშნულში შედის საწარმოები, რომლებიც წარმოადგენს ბანკის დირექტორების ან ძირითადი აქციონერების საკუთრებას, აგრეთვე, საწარმოები, რომელთა მთავარი მმართველი რგოლის წარმომადგენელი ბანკში წამყავნ თანამდებობას იკავებს.

(ათასი ლარი)

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვის დროს, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

2009 და 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი შედიოდა ვე-ტე-ბე ჯგუფში; ამდენად, ვე-ტე-ბე ჯგუფში შემავალი სამართლებრივი ერთეულები წარმოადგენდნენ ბანკის დაკავშირებულ მხარეებს. 2005 წლის 1 იანვრიდან, განახლებულმა ბასს 24-მა გააუქმა პრეფერენციული პირობები სახელმწიფოს მიერ კონგროლირებული საწარმოებისათვის. რამდენადაც ბანკის მშობელი კომპანია სახელმწიფო საკუთრებაშია, ბანკმა დანერგა სტრატეგია, რომლის თანახმადაც, იგი წარადგენს განმარტებით შენიშვნებს რუსეთის ფედერაციის კუთვნილი საწარმოებიდან პირდაპირ ან არაპირდაპირ გაცემული და მიღებული გარანტიების, გარიგებებისა და არსებული ბალანსების შესახებ. 2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის ტრანზაქციები განხორციელდა საბაზრო პირობების მიხედვით, თუ სხვანაირად არ არის მოცემული განმარტებით შენიშვნებში.

2009 და 2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ბალანსი შემდეგნაირია:

	2009				2008			
	აქციონერები	საწარმოების საერთო კონტროლი	ხელმძღვანელების მთავარი წარმომადგენლები	სულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით	აქციონერები	საწარმოების საერთო კონტროლი	ხელმძღვანელების მთავარი წარმომადგენლები	სულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების მიხედვით
ნაღდი ფული და ფულადი ეკვივალენტები	33	2,701	–	60,972	65	8,810	–	46,730
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	–	–	5,557	–	–	–	7,207
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, მთლიანი	–	25,091	–	295,401	–	23,913	40	365,237
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	–	–	–	(39,970)	–	–	–	(39,467)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, წმინდა	–	25,091	–	255,431	–	–	40	325,770
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	71,465	2,533	–	87,555	108,229	5	–	114,595
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	–	932	45	153,052	–	1,690	630	153,263
სხვა ნასესხები სახსრები	63,134	–	–	81,338	78,144	–	–	99,084
სუბორდინირებული სესხი	20,494	–	–	20,494	20,254	–	–	20,254

დაკავშირებულ მხარეთა ტრანზაქციები მოიცავს მიმდინარე ანგარიშს ვე-ტე-ბე ბანკში. მშობელმა ბანკმა განათავსა 66,098 ლარი (2008- 91,509 ლარი) ბანკში გრძელვადიანი პროექტის დაფინანსების მიზნით, რაც განისაზღვრა 2005 წლის 16 სექტემბერს მშობელ ბანკსა და ბანკს შორის დადებული ხელშეკრულებით. მიმდინარე ანგარიშზე გადასახდელი საპროცენტო განაკვეთი შეადგენს 12.25%-ს წლიურად. იხილეთ შენიშვნა 14. მიმდინარე ანგარიშები ასევე შეიცავენ სესხებს VTB Bank OJSC-სგან ჯამური თანხით 5,078 ლარი (2008 – 16,110 ლარი) 3-თვიანი სახელშეკრულებო ვადით და ასევე მიმდინარე ანგარიშს 201 ლარის ოდენობით (2008 – 610 ლარი).

(ათასი ლარი)

28. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

მშობელი ბანკიდან მიღებული სახსრები (სხვა ნასესხები სახსრები და სუბორდინირებული სესხი) შეიცავს 70,225 ლარის ოდენობით (2008- 76,958 ლარი), რომელთა საპროცენტო განაკვეთი წლიურად 10.16%-დან 12.03%-მდე მერყეობს. 2005 წლის 25 ოქტომბერს, ბანკმა მშობელ ბანკთან დადო ხელშეკრულება სუბორდინირებული სესხის გამოყოფის შესახებ. 2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული სესხის თანხა შეადგენდა 20,494 ლარს (2008 - 20,254 ლარი). სესხის საპროცენტო განაკვეთი შეადგენდა იბორ + 6% (2008 - იბორ + 3.5%) და ექვემდებარებოდა კვარტალურ გადახდას, ხოლო მისი ხანგრძლივობა 2016 წლის 25 ოქტომბრამდე განისაზღვრა (2008 - 2011 წლის 25 ოქტომბრამდე). ბანკის ლიკვიდაციის შემთხვევაში, აღნიშნული სესხის დაფარვა მოხდება მხოლოდ ბანკის ძირითადი კრედიტორების ვალდებულებების დაფარვის შემდგომ. იხილეთ შენიშვნები 17 და 18.

დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ტრანზაქციების მოგება და მარალი მოცემულია შემდეგ ცხრილში:

	2009				2008			
	საწარმო ები საერთო კონტრო ლის აქციონერები	ხელმძღვან ელობის მთავარი წარმომადგ ენლები	სულ მოგება- მარალის ანგარიშგებ ის მიხედვით	აქციონერებ ი	საწარმ ოები საერთო კონტრო ლის აქციონერები	ხელმძღვან ელობის მთავარი წარმომადგ ენლები	სულ მოგება- მარალის ანგარიშგებ ის მიხედვით	აქციონერებ ი
საპროცენტო შემოსავალი	1	4,193	3	57,595	1	1,117	2	61,332
საპროცენტო ხარჯი	(19,873)	(296)	(15)	(32,038)	17,128	303	11	(33,788)
სესხის გაუფასურების რეზერვი	-	-	(1)	(13,290)	-	-	-	(72,748)
გასამრჯელოდან და საკომისიოდან მიღებული შემოსავალი	-	16		3,755	-	-	-	4,631
გასამრჯელოზე და საკომისიოზე გაწეული ხარჯები	-	(52)	-	(1,064)	-	-	-	(1,149)
მოგება გაყიდვიდან რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივის მოგება- მარალში ასახვით	-	-	-	-	28,683	-	-	38,342

ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლების კომპენსაცია შეადგენს:

	2009	2008
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი ხარჯებელი	1,638	2,214
სულ ხელმძღვანელობის მთავარი წარმომადგენლების კომპენსაცია	1,638	2,214

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ხელმძღვანელობის მთავარ წარმომადგენლებში შედგებოდა 9 (2008- 15) წევრისაგან და მასში შედიოდნენ სს ვი-თი-ბი ბანკის (საქართველო) სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, და სს ვი-თი-ბი ბანკის (საქართველო) ღირეკტორატის წევრები.

(ათასი ლარი)

29. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა სახის მეთოდებით, მათ შორის საქართველოს საფინანსო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით. ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანი არის ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა კაპიტალის დადგენილ მოთხოვნებთან, აგრეთვე, ბანკის მიერ ძლიერი საკრედიტო რეგინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის კოეფიციენტების შენარჩუნება წარმატებული ბიზნესის წარმოებისა და აქციონერთათვის დამატებითი ღირებულების უზრუნველსაყოფად.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან დაკორექტორების მიზნით, ბანკმა შესაძლებელია შეცვალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გაზარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებიდან ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეცვლილა.

კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

რეგულაციური კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისაგან, რომელიც, თავის მხრივ, შედგება აქციებისაგან, სარეზერვო ფონდისა და გაუნაწილებელი მოგებისაგან, მიმდინარე წლის მოგების გარდა, მინუს ძირითადი აქტივების გადაფასების რეზერვი, რომელიც გადაგანილია საწესდებო კაპიტალში, და არამატერიალური აქტივების გარდა. გარკვეული შესწორებები შეგანილია ფასის-ის მიხედვით მიღებულ შედეგებსა და რეზერვებში საქართველოს საფინანსო ზედამხედველობის სააგენტოს მოთხოვნების თანახმად. რეგულაციური კაპიტალის მეორე კომპონენტი მეორადი კაპიტალია, სადაც შედის მიმდინარე წლის მოგება, ძირითადი რეზერვები (არაუმეტეს რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 1.25%-ისა) და სუბორდინირებული გრძელვადიანი სესხი.

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით ბანკი ვალდებულია შეინარჩუნოს მინიმალური კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი რისკებთან შეწონილი აქტივების 12%-ის ოდენობით, რაც გამოითვლება საქართველოს საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობის საფუძველზე. კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები გამოთვლილი ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით (მხოლოდ ბანკი) წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

	2009	2008
პირველადი კაპიტალი	40,612	50,524
მეორადი კაპიტალი	14,093	(15,095)
სულ რეგულირებადი კაპიტალი კოეფიციენტის გამოთვლის მიზნებისათვის	54,705	35,429
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები	289,376	384,197
კაპიტალის ადეკვატურობის მაჩვენებელი	18.90%	9.22%

2008 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობის საფუძველზე გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნასთან შესაბამისობაში არ იყო, და ბანკმა მიიღო საქართველოს ეროვნული ბანკისგან წერილი რომლის მიხედვითაც მას ეძლევა უფლება დაარღვიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი 2009 წლის 31 მაისამდე.

2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის საბუღალტრო და საბანკო კანონმდებლობის საფუძველზე გამოთვლილი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შესაბამისობაში იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნასთან.

(ათასი ლარი)

30. მოვლენები ანგარიშგების თარიღის შემდგომ

2010 წლის იანვარში ბანკმა საბოლოოდ დაფარა Harwick Ltd.-ს სასამართლო პროცესთან დაკავშირებული თანხა 2,555 ლარი, 2009 წლის 30 დეკემბერს ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოს მიერ გამოცემული ვერდიქტის თანახმად.

2010 წლის 31 მარტის მდგომარეობით ბანკი არღვევდა სებ-ის 2 სავალდებულო კოეფიციენტს. კოეფიციენტების დარღვევის დაშვების წერილის ვადა იწურებოდა 2010 წლის 31 მარტს. ანკმა მიმართა სებ-ს ვადის გაგრძელების თაობაზე. სებ-მა გააგრძელა აღნიშნულ 2 კოეფიციენტზე დარღვევის ვადა 2010 წლის 1 აგვისტომდე.